

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHold

1905 / Forbønn på samefolkets dag / Refleksjoner over gravferdsliturgien / Biskop og kapellan – enhet og sannhet / Fra bispedømmerådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

Søndag før faste – Per Christian Skauen

Askeonsdag – Kjell A. Skartseterhagen

1. søndag i faste – Stephen Reid

For kirken var 1905 preget av både politisk og teologisk strid

1905

Vi er på vei inn i et jubileumsår. Først og fremst huskes året 1905 for unionsoppløsningen og den optimistiske selvstendighetsfølelse som fulgte i kjølvannet på nær sagt alle samfunnets områder, inkludert kirken og universitetet. Norge er en ung nasjon, og vi benyt-

ter anledningen til å feire oss selv så godt vi kan.

I 1905 spilte kirken fremdeles rollen som premissleverandør i moralske spørsmål, og kirkehuset var det konkrete samlingssted i enkeltmenneskers og nasjonens viktigste hendelser.

På pinsedagen i 1905 var kirkehusene – i statskirken så vel som i frikirken – overfylte av forventningsfulle nordmenn, som der fikk «Kundgjørelsen fra Norges Storting til det norske folk af 7de juni 1905». Den politiske striden i 1905 kunne ha ført til dramatiske situasjoner. I Sverige ville enkelte tvinge nordmennene til å opprettholde unionen, og truet med krig. Andre foreslo at Norge skulle avstå Trøndelag og Nord-Norge, eller søndre del av Østfold, som en passende kompensasjon for unionsoppløsningen. Men heldigvis var det de moderate krefter som sto sterkest.

For den norske regjering var det viktig å vise overfor utlandet at befolkningen sto samlet. Presset til å stemme ja under folkeavstemningen om unionsoppløsningen var massivt, og kun 184 personer stemte i mot. Men dette inntrykk av samhold i spørsmålet om oppløsning av unionen med Sverige i 1905 dekket over til dels store spenninger i folket, både i politiske, kulturelle og teologiske spørsmål. Det ble fremmet krav om å løse opp også andre unioner, som unionen mellom stat og kirke og mellom presteutdannelsen og universitetet. Ja selv i språkstriden spilte unionsoppløsningen inn, og Norigs Ungdomslag formet slagordet «Ut or unionane», den politiske unionen med Sverige og den språklige unionen med det danske skriftspråket.

For kirken var 1905 preget av både politisk og teologisk strid. I mars 1905 overtok Chr. Michelsen styringen etter at Hagerup-regjeringen hadde falt på konsulatsaken. Landet var midt inne i de avgjørende forhandlinger som førte til oppløsningen av unionen. Sokneprest Chr. Knudsen etterfulgte Hans N. Hauge som kirkeminister, og fikk den såkalte professorsaken like i fanget. Man kan vel i dag vanskelig forestille seg at strid om tilsetting i et professorat i systematisk teologi skulle sysselsette regjeringen på så mange møter i en så turbulent periode. Statsråd Knudsen ville underkjenne de sakkyndiges uttalelser, men ble nedstemt av regjeringens flertall, som hevdet det liberale standpunkts likeverdige rett i kirken. Det endte som kjent med at Johannes Ording ble tilsatt, med den følge at både professor

Odland og kirkeminister Chr. Knudsen tok sin hatt og gikk. Opprettelsen av Menighetsfakultetet må ses i sammenheng med professorsaken spesielt og den kirkelige reformbevegelse generelt. Mange i kirken, og da særlig reformvennene, mente at Staten ved suverent å overhøre det kirkelige votum hadde forgrepet seg på kirken i denne saken, og slik hadde misbrukt sin rolle som kirkeledelse. Utvilsomt var det også i denne saken unionsoppløsningen som bidro med økt frihetstrang og selvtilitt, og i de kirkelige reformkretser brukte man slagordet: «Et 1905 også for kirken». Unionen mellom staten og kirken skulle brytes. Inspirert av den skotske, reformerte kirkekamp, hadde Kirkepartiets organ Kristelig Ugeblad hevdet at Kristi kongedømme ikke kunne være i union med det norske kongedømme. Reformbeve-

gelsen møtte naturligvis mye motstand, da tanken om en selvstendig kirke samtidig støtte an mot tanken om en nasjonal folkekirke. I koblingen mellom norskdom og kristendom, mellom nasjonalisme og nasjonalkirke, er det all grunn til å være varsom, også i dag.

I 1905 brøt også vekkelsen ut i hovedstaden, og den varte over et år. Albert Lunde fylte Calmeyergatens misjonshus – Norden største forsamlingslokale med plass til 5000 mennesker – kveld etter kveld, uke etter uke. Forkynnere og ledere fra en rekke kirkesamfunn og organisasjoner deltok i møtene, og både biskop Bang og hovedstadens prester støttet opp om vekkelsen. Dette fikk stor betydning for samarbeid og samhold mellom kristne fra ulike kirkesamfunn. Mest kritisk til både vekkelsen og reformbevegelsen var de liberale professorer ved Det teologiske fakultet. Lars Dahle representerte mange da han i forbindelse med professorsaken og striden om kirkereformer kritiserte «den overfladiske, æstetiserende Byliberalisme, som i de sidste Aar har ført det store Ord.» Med hensyn til menighetens rettigheter hevdet også flertallet at det var et misforhold mellom det selvstyre menighetens medlemmer utøvet i alle sine borgerlige anliggender, og byråkratiet i kirkeordningen. Et demokratisk folk som det norske ville i lengden ikke kunne kjenne seg hjemme i menig-

I dette jubileumsåret er det særlig viktig at kirken ikke fristes til en selvforherligende nasjonalisme

heten dersom ikke demokratiet ble gjennomført også i menighetslivet.

Professor Lyder Brun var medlem av reformkommisjonen, og dens fremste talsmann for statskirkeordningen. Midt i striden om statskirkens fremtid, diktet han den salme som nå står på nr. 744 i NoS: «Norges folk og Norges kirke, på høytidsdag og i hverdags virke, stå sammen fast i Kristi tro! Reist i Norges morgenrøde og viet inn da Olav døde, er fedrekirken folkets bo. Den stod i tusen år, den står om fjell forgår...»

I 2005 kjennes det også naturlig at kirken deltar i feiringen, og man har planlagt et større jubileumsprogram over det ganske land som ledd i nasjonens hundreårsmarkering. På den offisielle hjemmesiden til «Hundreårsmarkeringen 1905–2005» står det også et avsnitt om kirkens plass som kulturell og samfunnsmessig medspiller i nasjonens liv. Her oppfordres man til å benytte denne muligheten til å fortelle folk hva kirken har betydning, hva den står for og hva den ønsker å delta med i morgendagens Norge. For hundre år siden stod folket og kirken overfor flere veivalg. Man valgte å bryte den ene unionen – mellom

Norge og Sverige, og beholde den andre – mellom stat og kirke. «Norges folk og Norges kirke». Den norske kirke står over for en vanskelig balansegang mellom sin rolle som nasjonalkirke og det å være en del av den hellige, allmenne kirke i verden. Betegnelsen *Den norske kirke* viser nettopp faren for at man annekterer den norske identitet på bekostning av nordmenn med annen religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. I dette jubileumsåret er det særlig viktig at kirken ikke fristes til en selvforherligende nasjonalisme, men holder fast ved sitt overnasjonale, inkluderende og samtidig radikale budskap. De siste hundre års historie har vist oss at nasjoner, land og riker kommer og går. Men om kirken som sådan kan man gjerne si med Lyder Brun: «Den stod i tusen år, den står om fjell forgår...»

VIDAR L. HAANES
Vidar.L.Haanes@mf.no

Forbønn på samefolkets dag

AV MORTEN ALSVIK

sokneprest i Ibestad

Den 6. februar er det Samefolkets dag, eller Samenes nasjonaldag som den også kalles. Dagen har vært feiret siden 1993. Fra i fjor av er dagen offisiell flaggdag over hele landet. (Nærmere informasjon om dagen og det samiske kan finnes på Sametingets hjemmeside.) Siden dagen i år faller på en søndag, vil jeg herved foreslå å ta dagen med i forbønnen rundt i landets menigheter.

Mange vil vel tenke at dette er en sak først

og fremst for indre Finnmark. Men det kan ikke være rett. Det samiske bosetningsområdet strekker seg fra Kolahalvøya i nordøst til Elgå i Hedmark i sør. Dessuten har den omfattende urbaniseringen som har skjedd helt siden 2. verdenskrig, fort til at det bor samer i svært mange norske menigheter. Det sies at Oslo skal være landets største samekommune med tanke på antall samiske innbyggere. Jeg er sikker på at mange har samer boende i nær-

miljøet uten å vite om det. Mange steder vil noen bli takknemlige om Samefolkets dag markeres i kirkene.

I forbønn vil det vel være naturlig å ta med bønn for Sametinget i forbindelse med at vi ber for dem som har fått lederansvar iblant

oss. Nemnd for gudstjenesteliv har laget et forslag til formulering i Forbønn II: «Gi troskap og visdom til Stortinget og Regjeringen, til Sametinget og alle andre som ... » Det vil også være naturlig å be om velsignelse over kirken i Sápmi/Sameland.

Refleksjoner over gravferdsliturgien

AV ANNE BERIT NYSTAD

En begravelse et viktig møtested mellom kirken og kirkefremmede personer. Den konfronterer de fremmøtte med livets alvor. I denne situasjonen kan man forkynne det grunnleggende i den kristne tro. Samtidig har den nye gravferdsliturgien som intensjon å fokusere mer på den avdødes liv: «Det bør legges til rette for medvirkning fra de pårørende.» Det kan medføre at seremonien overskrider den tilmålte tid som man har til rådighet ved bisettelser i Oslo.

Jeg har vært i kontakt med to begravellesbyråer som oppfordrer til at seremoniens varighet ikke bør overskride 40 min. Det er en uskreven regel for Vestre krematorium, men også bisettelser fra kirker i Oslo har en lignende tidsramme. Det skyldes både at forsanger og organist skal videre til neste seremoni og at begravellesbyrået beregner seg en viss tid mellom de ulike seremoniene.

Min erfaring er at liturgien i sin fulle form med minneord på 500 ord og tale (andakt) på 500 ord tar 40 minutter. Dersom jeg følger opp veiledningens intensjon om medvirkning av pårørende og lar pårørende bringe en tillegghilsen, kan det vanskelig skje innenfor det tilmålte tidsskjema på 40 minutter. Dessuten er det slik at en del familier ikke har min-

nesamvær etter seremonien. De bruker i stedet prestens minneord og personlige hilsener for å ta avskjed med avdøde. Knapphet på tid oppstår når man slipper til de pårørende. Selv om man har avtalt på forhånd at tillegghilsenen skal være på maks. 5 minutter, kan det enkelte ganger trekke ut i tid i forhold til det man har avtalt. Det skyldes den følelsesladde situasjon de pårørende befinner seg i. Dette skaper praktiske problemer. Det forskyver resten av innholdet i seremonien. Hvis det er flere innlegg, sprekker tidsskjemaet for bisettelser i Oslo.

Når gravferdsliturgien skal vedtas endelig i 2007, bør man se på prioritering av de enkelte punkter i liturgien. Antall innlegg fra pårørende bør vurderes, eventuelt redusere antall tekstlesninger. På bakgrunn av dette er mitt spørsmål: Hvordan skal vi forholde oss til tidsdilemmaet i Oslo?

Biskop og kapellan – enhet og sannhet

AV SOKNEPREST JAN-OTTO EEK, MJØNDALEN,

Jan-Otto.Eek@nedre-eiker.kommune.no

Vidar L. Haanes skriver en lederartikkel i LK Nr 20/2004. Den ser ut til å være ment som en artikkel i rolig refleksjon og ettertanke etter at medieoppstyret rundt begivenhetene i forbindelse med Hareid-stevnet har lagt seg. Når ettertankens refleksjoner blir så pass polemiske må det være lov å reflektere videre.

Haanes skriver «Det regnet på biskopen, men det var kapellanen som druknet» og «Oppbudet av politibekreftet oppfatningen av at kapellanen og hans støttespillere var utilregnelige og farlige.» og «Den besøkende biskop har det største ansvar for å bevare freden og enheten i kirken»

Mine refleksjoner handler om kirkens enhet. Jeg greier ikke å fri meg fra at den enhet som Haanes tilstreber er en enhet uten sannhet og uten teologisk dybde. Det virker som kirkens enhet er en skinnenhet som oppnås ved at noen (i dette tilfelle biskop Rose) forventes å opptre *rimelig, kompromissvillig og slik at den kirkelige fredelighet og fordragelighet ikke utfordres*. Dette blir enhet uten inkarnasjonsteologi og uten korsets smerte. Da Gud ble menneske og lå i stallen er det troligat krybbens stive strå stakk både Gudsmorens omsorgsfulle hender og frelserens sarte barnehud. Og korset ved enden av smertens vei lot seg i hvert fall ikke skjule av noe ønske om idyll.

Jeg er av dem som har lite sans for «kjøregler» i kirkelige stridsspørsmål. De kan nok ivareta en viss praktisk fordragelighet, men den enhet som skapes av kompromisser og kjøregler er ikke en ekte og sann kirkelig enhet, – kan hende tvert i mot –: Kjøreglene kan tildekke en splittelse som faktisk burde

smerte hele kirkekroppen. Jeg har aldri forstått at enheten i kirken kan bli ivaretatt ved at en kvinneprestmotstander eller en som ikke aksepterer kolleger med et avvikende syn i homofilis spørsmålet slipper å tjenestegjøre i samme kirkerom og ved samme alter eller i samme gudstjeneste som sin motpart. Kirkens enhet ivaretas gjennom preste-ordinasjonen og først og fremst gjennom bispeembetet. Er jeg ordinert i Den norske kirke (Dnk) har jeg, enten jeg liker det eller ikke, enten jeg ser det med mine øyne i samme kirkerom eller ikke, så er jeg ett med alle andre ordinerte. Det er ikke *mitt embete*, men jeg er sammen med biskop Rose og kapellan Møgster og alle de andre bærere av det ene kirkelige embetet. Derfor blir det så langt jeg kan se bare ren strutsepolitikk å opprettholde en kirkelig «enhet» dersom jeg skulle holde min sti ren ved å holde mine motstandere, i det ene eller andre spørsmål, borte fra «*min kirke*».

Biskopen er først og fremst biskop i sitt eget stift. Men enhver biskop er også innehaver av enhetens embete og representerer til enhver tid hele kirken, med all dens ufullkommenhet og alle dens mangler, alle dens smerter og sår. At en kapellan derfor skal kunne hindre en biskop i å delta i «*sin gudstjeneste*» er muligens gjeldende kirkejuss, men det er slett embetsteologi og denne praksis bør straks gjennomtenkes på nytt. Sann enhet i en kirke som vår betyr til enhver tid å se i øynene det smertefulle og det oppbyggelige i at vi lever side om side med våre motstridende teologiske standpunkter. Det er *denne kirken vi alle tilhører*, det er *den* vi hører hjemme i, det er *i denne kirke* vi tror og tilber den ene Hellige og Treenige Gud. Det er

om bord i *dette kirkeskipet* vi våger å tro at vi tross alt er på vei til Gudsriket trygge havn.

Å luke bort dem som ikke har nådd fram til et like klart syn på homofilt samlevendes adgang til prestetjeneste som meg selv, eller dem som ennå strever med å akseptere kvinners berikelse av presteembete, det forbyr av Herren i den Hellige skrift når han sier: «la dem vokse sammen inntil høsten!» Kirkens enhet er å leve med denne spenningen. Noen løser den ved å forlate Dnk og konvertere til et annet kirkesamfunn, eller bygge opp et nytt. Det spørs om ikke dette også er et bedrag, i

hvert fall hvis man tror man slik slipper unna kirkens splittelse.

For den enhet som bispeembetet ivaretar, er dypest sett en enhet som ikke omfatter Dnk isolert, men hele den kristne kirke på jorden med alle dens underlige framtoninger. Mindre enn dette perspektivet kan det ikke være når vi med Luther bekjenner: «– på samme måte som han kaller, samler, opplyser og helliggjør hele den kristne kirke på jorden og bevarer den hos Jesus Kristus i den rette ene tro.» Vi må visst også finne oss i å fortette å synge med smerte og håp (NoS 537):

SØNDAGSTEKSTEN

Per Christian Skauen, Kjell A. Skartseterhagen og Stephen Reid

Søndag før faste

6. februar 2005

Prekentekest Luk 18,31–43

Innledning

Jeg har vært så privilegert å få være utsending for Misjonsalliansen i Bolivia i 5 1/2 år. Bolivia er et av de fattigste landene på det søramerikanske kontinent og prekentekest på Faste-lavnsøndag gir mange assosiasjoner til den virkelighet mange bolivianere lever under. Teksten viser oss hvordan vi skal handle overfor mennesker som roper om hjelp. Vi må opptre og handle på samme måte som Jesus gjorde det da han spurte den blinde: Hva vil du jeg skal gjøre for deg? (v 41)

Dette er et grunnleggende diakonalt motiv. Det sentrale i arbeidet vi var en del av i Bolivia er å gi fattige og tilsidesatte grupper en absolutt verdi som skapt i Guds bilde, med evner og ressurser til å være hovedaktører i endringsarbeidet. Diakoni er endringsarbeid, og ved å gi fattige og tilsidesatte mennesker tillit og ansvar, viser vi i praksis hva som er kjernen i diakonien. Det handler om å stille seg på de svakes

side og gi dem verdighet og tro på at de selv kan være med på å forandre situasjonen.

Jeg har blitt utfordret til å si noe om hvordan de mennesker misjonærene arbeider blant møter teksten. Hvilke utfordringer er det til en predikant i møte med tilhørerne i en helt annen kulturell kontekst? I den sammenheng har jeg hatt samtaler rundt teksten i Lukas 18,31–34 med metodistpastor Rolando Villena som arbeider i Misjonsalliansen. Tekstgjennomgåelsen er et sammendrag av denne samtalen.

Jesus taler for tredje gang om sin død og oppstandelse v. 31–34

Situasjonen i Bolivia er dramatisk. Mange mennesker opplever at selve livet er truet. Markedskreftene har tatt over styringen av landet og en ser at stadig flere faller utenfor. Korrupte politikere og næringslivet setter egen personlig velstand og egen profitt framfor fellesskapets velferd. Den neoliberale markedøkonomien truer livsgrunnlaget til tusenvis av bolivianere som sulter og som kjemper for å overleve.

I møte med denne situasjonen er det stadig viktig å minne om at Kristus har overvunnet

døden. Det er viktig å fokusere på det som er selve livsprosjektet til Jesus. Dette er tredje gang at Jesus taler til sine nære venner om sin død og oppstandelse. Dette skjer på hans siste reise til Jerusalem, reisen som fører fram mot korsfestelsen og oppstandelsen. I Jesus Kristus åpenbarer Gud at han er kjærligheten. Gud beviser sin nåde og kjærlighet til oss i Jesus Kristus og i sin store kjærlighet bestemte Gud seg for å frikjøpe oss gjennom hans blod og gi oss syndenes forlatelse på grunn av hans rike nåde. Gud la straffen for våre overtredelser på Kristus for at vi skulle gå fri. I sin store kjærlighet var Jesus fast bestemt på å gjennomføre Guds plan for vår frelse og det var derfor han gikk opp til Jerusalem.

Jesu livsprosjekt går ikke til grunne ved hans ydmykende død. Jesus kjempet en døds kamp for selve LIVET. Troen på de dodes oppstandelse og det evige liv er det helt sentrale i vår tro. Utfordringen for oss er å ta denne virkeligheten på alvor og leve det ut. Troen på de dodes oppstandelse oppmuntrer oss til å handle og aldri gi opp håpet om en verden der livet seirer. Å forkynne evangeliet uten å peke på Jesu handlinger som førte til hans brutale død, er å forkynne en Kristus som ikke gav avkall på sitt eget, tok på seg en tjeners skikkelse og var mennesker lik...og ble lydige til døden (Fil 2,1-11).

Jesus viser oss at oppstandelsen må tolkes i handling og den er vi kalt til å virkeliggjøre i konkret nestekjærlighet

Den blinde ved Jeriko v. 35-43

Prekateksten handler om syn og frihet. Da Jesus kom og kunngjorde hva hans misjon var, skjedde det gjennom det skriftsted vi finner i Lukas evangeliet kapittel 4: «Herrens ånd er over meg, for han har salvet meg til å forkynne et gledesbudskap for fattige. Han har sendt meg for å kunngjøre at fanger skal få frihet og blinde få synet igjen, for å sette undertrykte fri og rope ut et nådens år fra Herren. Den setning vi holder oss til i møte med teksten om den blinde ved Jeriko, er hans kunngjøring av at fanger skal få frihet og blinde få synet igjen.

Evangeliet handler om gjennoppretteelse og frigjøring. Mt. 11, 4-6 gir et sammendrag av Jesu virksomhet:

Jesus svarte: Gå og fortell Johannes hva dere hører og ser: blinde ser, lamme går, spedalske ren-

ses og døve hører, døde står opp og evangeliet forkynnes for fattige.

I teksten møter vi en person som er blind og som lever i sosial fattigdom. Det er tydelig at han var utsøtt av fellesskapet av forskjellige årsaker. I Bolivia er det mange som kjenner seg igjen i det klare og desperate ropet til den blinde. Demonstrasjoner og blokader av gater i hovedstaden har nærmest vært en daglig foreteelse de senere år. Bolivia er et samfunn preget av store motsetninger. Fattige og utsatte mennesker er misfornøyde med myndighetenes politikk og krever mer rettferdige ordninger.

På landsbygda er det massiv migrasjon til de store byene. 91% av befolkningen på landsbygda lever under fattigdomsgrensen. Gjennomsnitts inntekt pr. Innbygger er 1,69 USD pr.dag og 80 % av rikdommen er i hendene på 15% av befolkningen. Mange ønsker å bli seig og hørt.

For Lukas er den blinde en representant for millioner av mennesker som lever marginalisert under et system som bekjemper retten til liv og som også derfor roper om hjelp. Forfatteren registrerer at den blinde hørte at det var mye folk som kom forbi og han spurte hva det var (v.36). Han fikk vite at Jesus var der. Umiddelbart ropte den blinde på hjelp, for å kunne bli seende. Alle forsøkte å få ham til å tie. Folket som var rundt Jesus kunne ikke høre han undervise på grunn av ropene. Men den blinde tiet ikke, han ropte en gang til. Mellom linjene kan vi lese at ropene til den blinde har ulik styrke (v.38-39). Det første er et høyt rop for å få oppmerksomhet fra folkemengden. Det andre ropet er mer intenst, et desperat rop. Teksten gir oss et innblikk i denne mannens umenneskelig og desperate situasjon. Og Jesus stopper opp og den blinde blir helbredet.

Hva er det som får Jesus til å handle? Jesus vil at vi skal vende oss til ham for å få hjelp. Gud vil at vi skal kaste alle bekymringer på ham. Han avviser ingen som kommer til ham med sine lidelser. Han ønsker selv å bære alle våre plager, smerter og sykdommer og gir oss i stedet av sine himmelske gaver for at vi skal prise ham.

Jesus spurte den blinde: Hva vil du jeg skal gjøre for deg? (v.41). Jesus lar den blinde komme i sentrum. Den blinde ser med troens

øyne, at Jesus fra Nasaret er Davids sønn. Og Jesus gav ham synet tilbake som et tegn som peker frem mot det nye liv etter oppstandelsen.

Spørsmålet Jesus stiller den blinde i Jeriko er ikke retorisk, det er et spørsmål som bør forplikte oss til å handle og forandre historien sammen med vår Herre. Hva vil du jeg skal gjøre for deg? Dette er et spørsmål alle vi som ønsker å tjene Gud bør stille oss i møte med alle gatebarna og i møte med tusenvis av bolivianere som tjener under 12 kroner dagen. Det er også et spørsmål vi skal stille til de menneskene som ser det multietniske Bolivia som en trussel, fremfor en mulighet til å bygge en samlet og solidarisk nasjon.

Teksten har en håpsdimensjon. Gud ønsker å gi oss troen på livet. Håpet er en protest mot alt det destruktive vi ser i samfunnet vårt. Derfor er vi forpliktet på handlinger som fører til gjenopprettelse av det ødelagte.

Bolivia er et land med mange dystre prognoser og en fattigdom som stadig øker. Men samtidig midt i alt dette kaoset og virvaret av hat, pessimisme, død og urett, så møter en mye glede, håp og oppstandelse. Mot alle negative prognoser møter vi i hverdagen spiren til et nytt håp. Denne spiren viser seg ikke ovenfra, men starter nedenfra – blant de nedbrutte, utstøtte og de uanselige.

Det som fasinere meg ved latinamerikanerne er deres evne til å holde fast i håpet. Når de på spansk snakker om at det er håp, så uttrykker de «abrigamos esperanzas», «la oss skjerme/beskytte håpet». Skjerme håpet slik at det ikke dør bort eller fryser til i møte med de mange og store sosiale utfordringene.

Håpet er der alltid, det kan vi ikke fjerne. Håpsdimensjonen er et tegn på at Gudsrikes krefter er tilstede og virksomme. Vår forpliktelse som kristne med å lindre nød og gjenopprette det ødelagte bringer kanskje ikke løsning på alle globale problemer, men de er tegn på Guds nærvær og derfor bringer de også håp, håp om frelse.

I dag ber vi om å få åpnet våre øyne så vi kan se Gud og hans skaperkraft. Fortsatt er mye gåtefullt, men en dag skal vi se ham ansikt til ansikt. En dag skal han bli alt i alle. En dag er all blindhet, ensomhet og smerte borte. Men måtte noe av denne blindhet og smerten allerede forsvinne nå, slik at vi kan se mer av hans

omsorg og behov for ham. Han kom nemlig for å åpne våre øyne og kalle oss til frihet.

PER CHRISTIAN SKAUE

Per Christian Skauen er prosjektleder og gateprest i Kirkens Bymisjon i Fredrikstad. Sommeren 2004 vendte han og familien hjem fra Bolivia etter ca 5 års tjeneste som misjonær for Misjonsalliansen. Bolivia er et av Latin-Amerikas fattigste land, med store sosiale skiller og diakonale utfordringer. Per Christian var her tilknyttet Misjonsalliansens diakoninstitutt i La Paz. Gjennom kursvirksomhet mm jobber instituttet blant annet mot den omfattende korrupsjonen i den kommunale forvaltningen, og for å utfordre de lokale kirkene til å bli sosiale aktører i sine lokalsamfunn.

Les mer om Misjonsalliansens arbeid på <http://www.misjonsalliansen.no/>

Askeonsdag

9. februar 2005

Prekatekst: Jes 58,5-9

1 Joh 3,4-8(9-10); Matt 6, 16-18

Dagen og kirkeåret.

Med askeonsdag begynner fastetiden og den varer 40 hverdager til og med påskeaften. Søndagene er ikke fastedager. Karnevalet er over. Festen da man lot de såkalte primitive instinktene få fritt løp i en kontrollert karikatur (ikke anarki). Tiden da man pekte nese av mindreverdighetskompleksene og de basale driftene ved å stille dem offentlig til skue i opptog og ville rytmer. Festen da man lot underlegenhetsfølelse kompenseres med ville rollebytter og latterliggjorde autoritetene. Ja, uttrykket «gjøre narr av» kommer herfra.

Karnevalets hemmelighet er å åpne for livsgleden. En dyp religiøs handling og fest. Ved vrikkende sambarumper (begge kjønn) og svingende glass vil man blottstille- og drive

gjøn med driftene for så å kunne konfrontere dem (i fastetiden). Det er den religiøse betydning i disse utskielene! Karneval i Köln i 1946 – ville abergøyer og hitlerparodier i en utbombet by. Det er det religiøs spenst i!

Det er hundrevis av vers i Bibelen som hyller gleden: «Gled dere alltid», vann til vin, fete retter, olje som drypper ned i skjegget, brudens og elskerens skjønnhet både i Høysangen og høysengen. Og gleden er, underlig nok, gjennomgangstonen i tiden både før og etter askeonsdagen, men det er den som setter tidsskillet.

I karnevalet drev man gjøn med driftene for slik å gjenvinne herredømme over dem og få sitt fysiske vesen i en bedre relasjon både til gud, medmennesker og seg selv.

I fastetida er det sjelens tur og sjelens kurl! Fastetida er intet mindre enn en sjelens festtid! Nå sier vi «vale carnem» (bortsett fra søndagene) – fram med klippfisker (veksten i norsk skipsfart har med klippfiskeeksport til fastepraktiserende kulturområder å gjøre!). Bot og faste forbindes ofte med noe dystert, nitrist og mørkt: Askeonsdagen blottstiller denne holdningen ved å bruke asken – som er en overdrivelse i slekt med det som skjedde under karnevalet, bare i motsatt retning. Symbolet skal skape den rette inngangen i fastetida: Vi skal bort fra syndens mørke og til det guddommelige lyset. Grip dagen!

Til «askeonsdagens kirkehistorie» les gjerne Birger Henrik Fossums tekstbetraktning for askeonsdag 2004 i LK 3/04.

Faste og fast føde (ikke fast food)

Det at det fastes er et tegn på at Herren ikke har forlatt sitt folk; – At han ikke har trukket seg unna i dom og overlatt oss til våre egne gjerninger og ugjerninger. Bots- og fastøvelser skal styrke viljen. Vi skal igjennom fasten øke makten i oss til å velge mellom det høye og det lave. Gud vil føre oss nærmere seg.

I fasten skal vi komme i hu at vi er støv men også at vi er eslet til himmelsk heder og verdighet. Asken er også et vink om den jordfestelse som en dag skal komme. Vi driver gjøn med den – men i god tro! Jo mer vi er dus med døden, jo bedre har vi det med livet. Fasten skal hjelpe oss til å se at vår tid er begrenset og at vi må skjerpe den åndelige sansen for å gjøre troens gjerninger mens det ennå er tid.

Snart er vår tid ute – kanskje i morgen!!! Ja, fasteprekener kan gjerne være tøffe og stikke oss litt i hjertet! Det har vi fortjent!

Paulus lever så sterkt i dette at han sier han er «korsfestet med Kristus» og lever et nytt liv – ja det er Kristus som lever igjennom ham. Igjennom dåpen, foreningen med Kristi død og oppstandelse, er Kristus, hans væremåte i ord og handling, blitt det kristne fokus for denne åndelige øvelse (som finnes i mange religioner).

Teksten

Jesaja 58, 5–9 ligger foran oss. Teksten har tre deler: Vers 5; et spørsmål. Versene 6–7: svarene på dette spørsmål. Versene 8 og 9: «tilsigsesordene», konsekvensene. Vi er inne i Trito-Jesaja og den sentrale delen av kapittel 58 begynner nettopp ved vers 5. Budskapet søker nettopp å svare på spørsmålet om hva den rette faste består i.

Vers 5, har mye av både karnevalet og askeonsdagen i seg. Det pekes nese og gjøres narr av en from karikatur som plager seg selv, kler seg i botsdrakt og ligger i aske. Det gjøres ved et retorisk-ironisk spørsmål som er motorer for tekstens videre framdrift og det kontante svaret: «Nei!» Den rette faste består i de gode gjerninger som versene 6–7 beskriver: Å løslate de som er fengslet urettmessig, å sprengte åk, sette de undertrykte fri, dele brød med de sultende, vise gjestfrihet, sørge for klær for den nakne og ikke svikte sine egne.

Det er mye bakteppe for Matteus 25 her. I et av glassmaleriene i katedralen i Chartres sitter evangelisten Matteus på skuldrene til profeten Jesaja. Evangelisten ser lenger enn profeten men behøver profeten for nå opp til sine høyder.

Versene 6–8 peker på resultatene av slike gode gjerninger, av slik faste, for den fromme: Lys skal bryte fram og sår skal leges, Herrens rettferd vil gå foran deg, Herren skal svare og la seg finne når du roper om hjelp. Det er vel-sigselve ved enden av fastens vandring.

Teksten er evangelium. Det er glede det handler om her også! Teksten vil demaskere falsk fromhet og stiller opp et arbeidsprogram for den faste som virkelig fører en nærmere Gud. De falske masker skal kastes – vis meg ditt ansikt! Fasten er et vink om at Gud er god!

Forslag til enkel kveldsgudstjeneste:

- NoS 440 «Hjelp meg, o kjæreste Jesus å vinne».
- Bibelsk salme, fra Salme 51, som veksellesning.
- Tekstlesning Jes 59,5-9.
- Bekjennelse av forsakelsen og troen.
- NoS 733 «Noen må våke», eller S1997 nr 51 «Gud lær meg å se».
- Tekstmeditasjon (Noen impulser for denne finnes i de neste punktene herunder).
- S1997 nr122 «På veiene ute i verden».
- Litaniet NoS 951 etterfulgt av en «Askeonsdagsskollekt» (Bønneboka – Verbum 2002 – nr 327, eller ev. bare denne) etterfulgt av Herrens bønn.

Etter denne kommer alle som vil frem og får korsmerket tegnet i pannen med aske og motar velsignelsesord (Bønnebokas nr. 43-48) eller «I Faderens og Sønnens og Den hellige Ånds navn» som en slags konfirmasjon.

- NoS 694 «Kom du Guds kjærleik kom» eller NoS 714 «Intet er vårt».

Asken som brukes på askeonsdag skal etter tradisjonen (Svenske kirkealmanakken) være fra brente palmegrener, hvis mulig gjerne de som ev. er brukt i gudstjeneste på palmesøndag eller første adventssøndag. Noen bruker aske fra brente (alter)blomster.

Hvis det også er nattverd bruk gjerne NoS 713 som nattverdssalme. Den står godt til teksten.

Meditasjonsimpulser:

1. Stille noen rette spørsmål!

Vi skal gjøre spørsmålet etter rett faste til et aktuelt spørsmål for mennesker i dag!

- Selvprøvelse: Værer vi falsk fromhet som trenger å bli avslørt?!

Hos oss selv. I vår menighet. I vårt samfunn?

- Hvilken faste kan vi holde som vil føre oss nærmere Jesu minste søsken?
- Hvilken rikdom kan dette gi for våre liv?
- Hvilke lenker holder vår neste fanget og hvilke åk kuer oss?
- Sår som verker skal leges og gro: Den sårede helbreder er på ferde – hvem og hvor?
- Du lukkes inn i en vidunderlig rik verden: Guds verden. Han sier: «Her er jeg»! Hvor er vi? Hvor er vi i forhold til Jesu minste søsken?

- Fasten hjelper oss å realisere visjonen av menneskelivet som relasjonsprosjekt! Vi skal bli «mer og mer menneske» i relasjonen til Gud, vår neste, alt som lever – og oss selv.
- Kristuslivet skjer også gjennom meg og oss. Er Frans av Assisi en fastens helt!?
- De som mottar fastens fromme gjerninger er ikke objekter for nedlatende kristelig sympati, men er likeberettigede arvinger til Guds rike. Jfr Frans sine spedalske søsken!
- Selvfornektelse ikke selvutslettelse. Selvbe-kreftelse ikke selvhevdelse. Lys og glede – ikke sorg og mørke. Frans ble kalt den mest levende av alle mennesker!

2. Handlingsplan for sjelens festtid!

Hva kan vi gi avkall på (konkret) i de 40 hverdager fram til og med påskeaften?

Hvem kan vi hjelpe (også konkret)? Kirkens Nødhjelps fasteaksjon er midt i blinken!

Hvordan kan vi rydde timeplanen for bønn og konsentrasjon om det viktigste i tilværelsen? Korset i panna forplikter og forløser!

Gi menigheten en fastelekse til meditasjon og oppbyggelse: Lære en salme utenat til hver søndag i faste! (og gi avkall på for eksempel ukeblader). Streng prest? Men det skjer med kjærlighet!

3. Fasteandakt med pilegrimspektiv:

Askeonsdag gjør oss alle til askeladder!

Pilegrimen Askeladden (vår norske Abraham) må slutte (forsake) å grave i aske og nedbrente drømmer (eller «ligge i aske» for å sitere Jesaja).

Åndelig vitaliserende eksperiment: La asken i panna i fantasien forene deg med Askeladden i eventyret og også for oss markere den aske våre nedbrente drømmer er blitt til. Nå blir de sannelig et kors! Sjølveste presen vil gni det inn i huden på pannebraskan! Jeg er korsfestet med Kristus. Vi tilhører han som døde på korset og reiste seg som fugl Fønix fra asken! Vi har fått en ny begynnelse – et nytt utgangspunkt. Han er blitt vårt hode! Dette skjedde i dåpen – nå lever vi det ut – i fasten! Kristus lever nå i meg!

Nåden ligger i oppbruddet og vandringen: Vi må bryte opp og hive oss ut i kjærlighetens gjerninger for å komme noen vei med livet! –

Det store eventyret ligger foran oss! Troens eventyr! De gode gjerningers eventyr.

På veien må vi verken være gjerrige eller stolte. Vi må ta imot hjelp av de gode hjelpere og selv hjelpe den som er i nød. Vi kjenner han som er med oss like til verdens ende og kan gjøre alle vintre om til sommer! Nå kan vi askeladder vinne det fineste av alt: (om ikke prinsessa så dog) HELE Guds rike! – og Herrens velsignelser som profeten spår! Ta sjansen! Gud er god! «Det var en gang»... Vi er i gang!

PS: Vett trenger den som vidt ferdes. Heime er livet lett! (Håvamål)

4. Fra litteraturen:

Les siste del av Draumkvedet!(VII)

«Sæl er den i fø'esheimen fattige gj'e'v'e.....Tunga talar, og sanning svarar på domedag!»

KJELL A. SKARTSETERHAGEN
sokneprest i Nittedal

1. søndag i faste

13. februar 2005

Prekentekest: Matt 4.1–11

Fastetiden som periode i kirkeåret

I 40 dager (i år fra 9 februar til 20 mars – palmesøndag) er det fastetid i den kristne kirke. De 40 dagene tilsvarer antall dager Jesus var i ødemarken og fastet. 40 er også et tall som går igjen i mange andre sammenhenger i Bibelen. Faste i betydning avhold fra mat har inntil nyere tid vært noe som har vært praktisert i kirken som en selvfølge. Jesus underviste disiplene om faste med uttrykket «Når dere faster...» (ikke dersom) (Matt 6.16). Matt 9.15 kan leses som en instruksjon til kirken om faste. Apostlernes gjerninger taler flere ganger om faste som praksis blant kristne, mens brevlitteraturen tar ikke ofte opp spørsmålet. (Eks

2.kor 11.27 der Paulus beskriver det som del av sine lidelser) Kirkefader Ireneus på 300-tallet nevner ikke en 40dagers fastetid, men to fastedager i året (langfredag og påskelørdag). På 300-tallet kom praksis med 40dagers fasten i Østkirken og i Vestkirken ca år 450. Fastetiden var sluttfasen for dåpskandidatene og tas inn i det kristne fellesskapet i påskehøytiden. I vår kirke har fastetiden god tradisjon for å være preget av temaet solidaritet, med Kirkens Nødhjelp sin årlige fasteaksjon og Jesaja 58 som meningsgivende bibeltekst.

Faste som individuell åndelig praksis

Mitt klare inntrykk er at det i vår tid blir stadig mer vanlig å faste (dvs: ikke spise mat) som en del av livet som kristen. Ikke minst i evangelikale miljøer praktiseres dette ut fra en rettferdig forståelse av Bibelens påpekning av saken. Jeg mener også det er forfeilet å frykte for at slik praksis vil være et uttrykk for et lovisk kristenliv der man «må» gjøre visse handlinger for å være en «god» kristen. Vi må saktens alltid ha et skarpt øye mot loviskhet – men jeg tror dette kan være en de klassiske sakene med 'barnet og badevannet'. Jeg har ofte hørt om varianter over temaet faste : noen faster fra media. Andre faster fra godteri. De av disse alternative initiativene som hjelper oss å skarpstille hva som er viktigst i livet, mener jeg er berettiget som en del av det å faste. Et spørsmål blir i midlertidig stående: hvorfor er det vanlig å tenke slik at vi absolutt ikke skal faste, i betydningen å unngå å spise en kort periode? Det virker som om mange gjerne gjør noe annerledes i fastetiden, men å slutte å spise er utenkelig. Men Jesus oppfordret til det! Også i vår tid er det etter hvert mange som oppdager positive sider ved faste. Geir Sandberg har skrevet en liten og god bok om bl.a. faste ('Faste og Stillhet') som anbefales for alle som ønsker å utforske slik praksis. Selv har jeg bare gode erfaringer med faste. De fleste kan gjennomføre en kortere faste (opptil noen få dager). For lengre faster bør man vite mer inngående om hva man gjør. Her finnes informasjon både i litteratur og på internett.

Når jeg underviser om faste pleier jeg å spørre om hvordan tilhørere tror de ville opplevd å ha en halvtimes stille bønnestund etter å ha spist _ kilo peanøtter. Spørsmålet er absurd

– hvem ville gjort noe slikt? Men det som er sikkert er at den bønnestunden hadde ikke vært preget av ro, konsentrasjon og åpenhet for Guds stille stemme. Vi kan «dele» opp vår forståelse av hva menneske er på ulike måter – men kroppen vår, det vi kaller «vårt sinn» og det vi kaller «vår ånd» er tett knyttet sammen. Ut fra denne enkle overbevisning tror jeg også at å gjøre noe så radikalt med kroppen som å slutte å spise vil påvirke alle aspekter ved oss. Umiddelbart vil en kanskje tenke: «Ja – i negativ retning!!» – men mange erfarer det motsatt: når man bare kommer seg over det umiddelbare «sjokket» og vanen med å putte i seg mat – så skjerpes sansene – også det åndelige – i tillegg til det selvfølgelig: at man ikke til stadighet bruker en mengde tid på å få tak i, forberede og fortære mat. For kristne vil aldri faste være et mål i seg selv. Selvsagt bør ikke faste være lovisk askese. Dersom det virkelig er slik at faste hjelper oss å søke Herren – den levende Gud – så bør ikke det være noe det ties om fra prekestolene i vår kirke. Dersom faste er noe som hjelper vanlige kristne mennesker til å gjenoppdage hva (eller rettere sagt hvem!) som er livets egentlige kilde, bør det derimot holdes frimodig frem.

Til dagen

1. søndag i faste tematiserer fristelsen og hvem Jesus virkelig er. Temaområdet er mer livsnært og livsomsfattende enn kanskje mange i vår tid assosierer med uttrykket «fristelse». (som er ødelagt av reklamemessige uttrykk som 'unn deg en deilig fristelse?') Vi følger med Jesus inn i hans grunnleggende og eksistensielle kamp og vi lærer noe som har relevans for kampene i våre liv – noe som er relevant for alle mennesker. Hele Jesu liv og virke står og faller med utfallet av hans kamp – også forsoningsgjerningen for verden. Hvor hadde vi vært om han hadde gitt etter? Derved peker også temaet i den retning det latinske navn på denne søndagen indikerer «Invocavit» – 'Han kaller' – fra salme 91.14–16: «Jeg berger ham, for han holder seg til meg; jeg gir ham ly, for han kjenner mitt navn. Når han kaller på meg, svarer jeg; jeg er med ham i nød og trengsel, jeg frier ham ut og gir ham ære. Jeg metter ham med mange dager og lar ham se min frelse.» Gud svarer når vi kaller på ham i vår nød. Fas-

tetiden er en tid for å kalle på Gud og å koble seg på kraftkilden for å leve i Guds vilje.

Til Teksten

Jesu kamp var virkelig en kamp

Vers 1 lest opp mot for eksempel bønningen i Fadervår om ikke å lede oss ut i fristelse er et teologisk utfordrende vers. Her brukes det greske verbet peirazá (sette på prøve / friste) mens i Fadervår-teksten i matt 6.13 brukes substantivet peirasmos – med samme grunnbetydning.

Jesus blir ikke bare ført ut i ødemarken for å faste og be, men for å fristes / prøves av Djevelen. Både det innholdsmessige i fristelsene og at fristelsene kommer direkte etter dåpsberetningen viser at Jesus blir utfordret på sin identitet: når alt kommer til alt . hvem er han egentlig? Han settes på prøve som «Guds Sønn». Denne fristelsen tenker vi kanskje ofte som en skinn-fristelse for Jesus siden vi kjenner hele hans livshistorie. Men fra hans perspektiv må dette ha vært en reell kamp uten at utfallet var gitt på forhånd. Også senere blir Jesus satt på prøve (16.23; 16,36–46). NT fremholder at fristelse og åndskamp er noe mer enn psykologiske prosesser. Det dreier seg også om en kamp mot djevelen.

De tre fristelsene

De tre fristelsene Jesus blir utsatt for v.3–4, 5–7 og 8–10, har en stigning. Først kan Jesus misbruke sin makt til egen vinning, så kan han sette Guds omsorg på prøve og tilslutt uten å tilsløre seg så frister djevelen med at Jesus kan bygge seg opp et eget rike og egen makt (til forskjell fra Guds Rike og makt) dersom han faller ned og tilber djevelen. I rene ordelag: «gir du avkall på Guds Rike skal jeg gi deg alt det andre i tillegg.» Jesus svarer fristelsene med 3 bibelord som hører nært sammen: alle er fra 5.mos : 5.mos.6.13, 6.16 og 8.3. Jesus prøvelse blir derfor stående i relieff til Israels prøvelse i ørkenen. Bare Jesus bestod som kjent prøven. Som vi skal se på i det følgende er et vesentlig poeng for forkynnelse over denne tekst å kunne bruke Guds ord rett i møte med fristelser og prøvelser.

Til forkynnelsen

Dagens tekst kan være utgangspunkt for ulike temaer i forkynnelsen. Eksempler kan være

faste og bønn, spørsmålet om hvem Jesus er og livets prøvelser & fristelser. I det følgende vil jeg foreslå noen elementer til det sistnevnte temaet.

Prøvelser & fristelser er et tema som angår alle. En mulig definisjon og fristelse har vært foreslått av Charles Colson : fristelse oppstår når mulighet og (karaktér-) svakhet møtes. I vår tidsalder og vår kultur blir vi bombardert med muligheter. Vår kulturkrets har i liten grad satset på ytre kontroll eller begrensning av fristelser, men i stedet vektlagt den enkeltes indre motstandsevne. Dette er tilsynelatende motsatt strategi av noen andre kulturer der den ytre, offentlige kontroll er sterk og skal verne individet mot fristelse (eksempelvis muslimske kvinners kleskode eller de kinesiske myndigheters kontroll med internett der de forsøker å begrense medborgernes mulighet til å oppsøke hvilket som helst nettsted). Forkynnelsen over dette temaet må klare i hvert fall tre ting: for det første at evne til å motstå fristelse er ikke frelsesgrunnlag. Jesu forsoningsgjerning er og blir menneskers eneste reelle håp. For oss alle som faller i kampen mot fristelse er Guds nåde og barmhjertighet en realitet og et utgangspunkt for gjenreisning og ny kamp. Det neste er at fristelser skal motstås. På mange måter lever vi i en antinomistisk tid der den enkelte overlates til å avgjøre rett/galt og ondt/godt. «Alle må vel kunne unne seg...», «så lenge det ikke direkte skader noen...», «alle har vel rett til...» eller det for barneforeldre velkjente uttrykket « alle andre gjøre det, så...» er alle uttrykk som finner vei inn i vår tanke når vi mest «trenger» det – selv om vi vet at både våre egne normer og/eller Bibelens veiledning peker en annen vei. Etter hvert virker det som om det ikke finnes mange steder i samfunnet der det holdes fast at fristelser ikke er til for å gis etter, men kirken må være et slikt sted. Et sted der det gis ryggdekning for å si nei til det som fortjener et nei. Og da er jeg over i det tredje punkt som forkynnelse over temaet fristelse må klare og det er å gi konkret veiledning om hvordan stå imot fristelser. Her kommer noen forslag:

- Kall en spade for en spade og en fristelse for en fristelse. Fristelser ser ofte ut til å være noe som vil smake søtt, men å sette ord på det ofte åpner våre øyne for den iboende giften.

- Fristelser er i slekt med bakterier og virus på den måten at vi trenger et immunforsvar for å stå imot. Dette forsvar bygges opp eller eroderes over tid. Det blir vanskelig å møte fristelser uten å ha forberedt seg. For eksempel det å ha etablert faste «kjøreregler» for hvordan man møter fristende muligheter kan være en viktig hjelp til impuls kontroll. Det sies at vi er en slekt av narcisister med lav impuls kontroll. Jeg tror at det for den enkelte er mulig å gjøre noe aktivt mot det.
- Nei er et nyttig ord. C.H. Spurgeon skal ha sagt «Lær å si nei – det vil bli mer brukbart enn å lære å lese latin». Noen ganger misbrukes uttrykk som 'livsnyter' og 'livsbejænde' som argumenter for å gi opp kampen mot fristelser. Sett i perspektiv blir det patetiske unnskyldninger for egoisme og moralsk likegyldighet.
- Noen ganger er fristelsen større enn evnen til å motstå den. Da er det tiden for mer drastiske metoder enn et enkelt nei. Josef er et eksempel på det. Han tjente sin herre i Egypt på beste måte og arbeidet hardt. Da bydde hans herre sin kone seg frem for ham. Josef kjempet febrilsk i flere runder mot dette og måtte tilslutt flykte naken hals over holde fra henne. I møte med noen fristelser må man bare løpe. Noen ganger fysisk. Kanskje pluggen til internett resolutt må dras ut for en lengre periode. Kanskje en ny arbeidsplass må finnes.
- Å lære av Jesu fristelses-kamp vil blant annet si at man må kjenne til og kunne bruke Bibelens ord som mer enn teori. Her hviler det et ansvar på forkynnere at menigheten gis kontinuerlig relevant åndelig føde der Ordet får tale til menneskers liv og ikke om vidloftige tanker.
- Å undervurdere fienden er dødelig i krig. Også i åndelig krig. Jeg blir alltid urolig når jeg møter mennesker som er skråsikre på at de aldri kommer til å få problemer i forhold til det ene eller andre moralske spørsmål. Både vårt eget sinn og djevelens snarer kan få oss opp i mer stry enn vi er klar over. Jesus forberedte seg med faste og bønn før han møtte kampen.
- Å søke å stadig forstå seg selv og irrgangene i eget sinn bedre, er til hjelp for å forstå

hvorfor fristelser oppstår. Da vil en også kunne styre lettere unna.

- Min sjelesorglærer på Menighetsfakultetet Berit Okkenhaug lærte oss å gå jevnlig til skriftemål. Det er et suverent godt anker mot å bli tatt av strømmer som er vanskelige å forutsi. Dersom du vet at dette er noe du må komme til å bekjenne, så er det lettere å si nei til å gå den veien i utgangspunktet.

To temaer i teksten er som nevnt er kristologi og fristelse. Jesus visste hvem han var og hadde derfor et fundament i møte med fristelsen. Forkynnelsen kan også med hell binde disse temaer sammen. En trygg identitet som

Guds barn og Jesu disippel er et vern mot fristelser – og det å stå imot fristelser bygger videre på den grunnmur. (men også motsatt: å gi etter for fristelser kan lett tære på grunnmuren.) Fastetiden kan og bør bli en god tid til selvrefleksjon, bekjennelse og å søke Herrens veier. Lykke til med forkynnelsen!

STEPHEN REID

Høgskolelektor i praktisk teologi
ved Høgskolen i Staffeldtsgt.

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

TILSETTINGER OG UTNEVNELSER

Borg bispedømme

14.12.2004

Per Johan Bjerkeli som Stiftsdirektør ved Borg bispedømmekontor

Svein Olav Nicolaisen som sokneprest i Rakkestad prestegjeld i Borg bispedømme

Knut Helge Høyland som vikarprest i Follo prosti i Borg bispedømme

SØKERE TIL LEDIGE STILLINGER

Borg bispedømme

*Kapellan i Strømmen prestegjeld i
Nedre Romerike prosti i Borg bispedømme*

Lærervikar Kristian Alm, f. 12.09.60, Hosle
Vikarprest Anne Mathilde Garmann Klare, f. 19.03.61, Skjetten

Helga Marie Myklebust, f. 30.04.68, Skjetten
Prostiprest Berit Barre, f. 28.02.54, Drammen

Prest Frode Lagset, f. 05.04.71, Oslo
Kapellan Hege M. Andal, f. 22.11.67, Porsgrunn

Avd.sykepleier Gudbjørn Birkeland, f. 16.07.52, Gjøttum

Vikarprest Klara Midlang, f. 28.12.74, Varteig
Mette Bundgaard Andersen, f. 06.04.75, Oslo

Stig Jørund B. Arnesen, f. 05.05.75, Vetre
Kristine Otneim, f. 05.07.79, Oslo

En søker ønsker ikke sitt navn offentliggjort

Tunsberg bispedømme

*Sokneprest i Stavern sokn i Larvik prosti i
Tunsberg bispedømme*

Vegard Emil Hansen, f. 31.03.49, sokneprest i
Sandsvær

Jan Petter Terkelsen, f. 01.05.52, kapellan i
Hedrum

Hans Onarheim, f. 21.09.53, kapellan i Larvik
Svein Olav Nicolaisen, f. 22.06.56, sokneprest
i Idd

Arne Jensen, f. 05.09.57, sokneprest i Hol
Vemund Koren, f. 11.06.56, kapellan i Løten

Morten Gravdal, f 23.01.56, sjømannsprest i San Pedro
 Ole Petter Ottersen, f 11.01.55, ordinert prest, Oslo
 Morgan Thorsen, f 26.07.55, kallskap. på Rjukan
 Dagfinn Bugge, f 08.11.58, kateket i Borre
 Tor Inge Petersen-Øverleir, f 25.12.52, fung spr i Aurland
 Frede Mundt Fjågesund, f 13.05.55, kapellan i Nord-Aurdal
 Beint Saaghus, f 281262, vikarprest i Tunsberg
 Margrete Sem Lossius, f 280758, sykehusprest Akershus
 Anne Borgen, f 120363, ordinert prest, Oslo
 Egil Midtbø, f 280163, kapellan Starrkærns pastorat
 Frank Vorhaug, f. 11.01.73, misjonær NLM Tanzania
 Gudbjørn Birkeland, f 160752, ordinert prest, Oslo
 Niels Christian Hjorth, f 201245, vikarprest Hitra
 Anne Skonhøft, f 291253, Hamar
 Tre søkere ønsker ikke sine navn offentliggjort.
 Bispedømmerådet tar sikte på tilsetning i sitt møte 20. januar 2005

LEDIGE STILLINGER

Hamar bispedømme

Sokneprest i Brandval sokn med Vinger og Odal prosti som tjenestedistrikt og Kongsvinger kommune som arbeidsområde.

Sogneprest i Brandval. Vinger og Odal prosti består av de 4 sørligste kommunene i Hedmark fylke i Hamar bispedømme.

Brandval sokn er den nordlige delen av Kongsvinger kommune med 500 km² og ca. 3900 innbyggere. Kommunen har to andre sokn; Vinger og Austmarka med til sammen 12.000 innbyggere.

Brandval preges av jord- og skogbruk, noe treforedlingsindustri og ellers arbeidsplasser i Kongsvinger. En del pendler også til Oslo.

Det er tre kirker i soknet; Brandval kirke er 350 år gammel og er hovedkirken med tilhø-

rende kirkestue. Lundersæter kirke er 135 år gammel og ligger på Finnskogen. Roverud kirke er en liten og enkel kirke i bygdas tettsted med ca. 900 mennesker. Brandval og Lundersæter har kirkegårder og framover forventes det at en del velger å bli gravlagt fra Holt nye kirkegård i Kongsvinger. Brandval kirke har gudstjeneste ca. annenhver søndag, Roverud og Lundersæter 1 gang pr. mnd. Menighetskontoret ligger på Roverud og menigheten betjenes foruten prest av kantor, diakon, menighetssekretær og 3 kirketjenere. Prostipresten gjør også tjeneste i soknet.

Vinger og Austmarka sokn betjenes av sokneprest/prost og 2 kapellaner.

Innføring av nye tjenesteordninger kan føre til endringer i arbeidsfordeling mellom prestene i kommunen.

Det er to barneskoler og en barne- og ungdomsskole i soknet. Videregående skoler ligger i Kongsvinger. Roverud alders- og sykehjem betjenes av prest og diakon sammen med organist. I 2003 var det 34 dåp, 32 konfirmanter og 53 begravelser.

Det drives barnegrupper og ungdomsklubb og diakonen leder et variert diakonalt arbeid i menigheten. Diakoniutvalg og dåpsopplæringsutvalg er i funksjon.

Menigheten har søkt om trosopplæringsmidler og ønsker å satse videre på arbeid med trosopplæring, konfirmentarbeid og skolekirkekontakt. Videreutvikling av et variert gudstjenesteliv er også prioritert.

Det er boplikt i tjenestebolig eid av OVF. For bruken av boligen betales husleie etter gjeldende regler. Den som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelser som blir truffet om leie og bruk, eventuelt også flytting av bosted. Tjenestebolig for prester er tjenestebolig i henhold til husleielovens § 11.3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Boligen ligger 2 km fra Roverud og er en 170 år gammel trebygning med 4 mål tomt med bærbusker og frukttrær. Bygningen inneholder i 1.etg: kjøkken, 3 stuer, hjemmekontor, 4 soverom, bad, hovedinngang med toalett og kjøkkeninngang med vaskerom.

2.etg: 2 soverom, lagerrom og et stort åpent rom. Det er dobbelt garasje til boligen som pusses opp/isoleres våren 2005.

Avstander fra bolig til Brandval kirke er

10km, Lundersæter kirke 16km, Kongsvinger sentrum 12 km, Oslo 100 km, Gardermoen 70 km.

Målformen i kirke og skole er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

Stillingen lønnes i stillingskode 0930, lønnsramme 50–62. Innskudd i Statens pensjonskasse. Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjøring etter regning. Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk og tjenesteordning for prestedtjeneste i Den norske kirke.

Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til prosten i Vinger og Odal, tlf ktr: 62 88 66 80, mob: 90 17 41 83, eller Hamar bispedømmekontor tlf 62 55 03 50. Søknaden med nødvendige attester og referanser sendes til Hamar bispedømmeråd, postboks 172, 2302 Hamar innen 18. februar 2005.

Hamar bispedømme

2 stillinger som kapellan i Elverum prestegjeld i Hamar bispedømme

Det er ledig 2 stillinger som kapellan i Elverum prestegjeld i Sør-Østerdal prosti i Hamar bispedømme. Stillingene har Elverum prestegjeld som tjenestedistrikt. Den ene stillingen er kapellan I og har Elverum sokn som tjenestested. Den andre stillingen har soknene i Østre Elverum som tjenestested. Når ny tjenesteordning er innført, vil det medføre endringer i tjenestedistrikt.

Prestegjeldet

Elverum prestegjeld består av fem sokn: Elverum er det største soknet (13 600 innb.) med hovedkirken. Elverum kirke (1736) er en tømret korskirke. Fellesrådet disponerer en større bygning i Elverum sentrum med menighetslokaler og kontorer for alle ansatte i prestegjeldet. Østre Elverum består av soknene Hernes (1 100 innb.), Nordskogbygda (800 innb.) og Sørskogbygda (1000 innb.). Hernes kirke (1935) er en langkirke i betong. Nordskogbygda kirke (1873) og Sørskogbygda kirke (1873) er tradisjonelle langkirker av tre. Ved Sørskogbygda kirke er det egen kirkestue. Heradsbygd sokn (2

200 innb.) har en tømret langkirke (1895) med menighetslokaler i underetasjen. Det holdes 198 gudstjenester pr år i prestegjeldet, det er ca 185 gravferder, 170 konfirmanter, det døpes ca 150 barn.

Kommunen

Prestegjeldet faller sammen med Elverum kommune. Folketallet er ca 18 700. Kommunen er en vekstkommune og har et variert næringsliv. Aldersfordelingen er normal, men med aldrende befolkning i bygdene og tilflytting av unge familier i sentrumsområdet. Elverum by er servicesenter for regionen. Det er mange offentlige arbeidsplasser: Sykehuset Innlandet, Høgskolen i Hedmark med lærer- og sykepleieutdanning og Forsvaret. Det er 9 barneskoler, 2 ungdomsskoler og en videregående skole. Elverum har et bredt og mangesidig kulturliv for både barn og voksne. Det frivillige engasjementet er betydelig. Idrettsarbeidet står sterkt.

Stillinger og organisasjon

Elverum prestegjeld betjenes av sokneprest og 3 kapellaner. I tillegg er en kateketstilling for tiden disponert som menighetsprest. Soknepresten er prost. Det er 0,6 soknediakon, 2,2 organister, 0,2 korleder for barnekor i Elverum sokn og kirketjenere i deltidsstillinger. Det er utviklet administrative rutiner som gir god støtte for det faglige arbeidet. Det er kirkeverge, kontorleder og lønnet sekretær for menighetsrådene. Kirkekontoret er en godt fungerende enhet der alle ansatte har daglig arbeidsfelleskap. Det er arbeidet målrettet med å utvikle en hensiktsmessig organisasjon. Kontorforholdene er meget gode.

Prosten er medlem i Fellesrådet. De utlyste kapellanstillingene er medlem henholdsvis i Elverum menighetsråd og i menighetsrådene i Østre Elverum.

Prostiet er godt organisert og har godt tilrettelagte arbeidsplaner. Det legges stor vekt på kollegafelleskap og aktiv fagutvikling.

Mål for det kirkelige arbeidet

Visjonen for det kirkelige arbeidet i Elverum er «En kirke for folket». Det er arbeidet fram en strategi for å styrke og utvikle folkekirken. Målsettingen er å bygge tilhørighet mellom kirke

og folk. Det forventes at den som tilsettes kan gå inn i et aktivt medarbeiderskap for å virke-
liggjøre visjon og mål. Det kan vises til gode
resultater i økende opplutning og større bred-
de. I samarbeid mellom menighetsrådene og
de ansatte er det utviklet planer etter en folke-
kirkelig strategi. Det gjelder gudstjenestearbei-
det, dåpsopplæringen, konfirmantoppleggene
og det diakonale arbeidet. Det legges stor vekt
på arbeidet med de kirkelige handlinger og på
å knytte forbindelseslinjer mellom gudstjenes-
tene og livet i lokalsamfunnet. Det drives aktivt
liturgisk utviklingsarbeid. Det er et omfattende
samarbeid med barnehage og skole. Konfir-
mantopplegget vektlegger å gi kjennskap til og
trygghet i de kirkelige ritualer, til kirkehuset og
de religiøse symboler. Det kirkemusikalske
miljø i Elverum har sterke tradisjoner, og kor er
prioritert arbeidsform i barnarbeidet. Det er
en målsetting at kirken kan framstå som en
integret del av det lokale kulturuttrykk.

De to stillingenes særlige arbeidsområder

Kapellane med tjenestested Elverum sokn er
kapellan I og er prestens stedfortreder. Kapel-
lanen har sete i Elverum menighetsråd og har
ansvar for samarbeidet med menighetsrådets
virksomhet. Kapellane har et særlig ansvar
for å videreutvikle et variert gudstjenesteliv i
Elverum kirke etter en folkekirkelig modell.
Kirken har 94 gudstjenester pr år der ca 20
gudstjenester er spesielt tilrettelagt for utvik-
ling av form og innhold. Kirkens voksen-
barnekor er en viktig del gudstjenestene.
Familiegudstjenestene, høytidenes gudstje-
nester og gudstjenestene med relasjon til livs-
fasene er spesielt godt besøkt. Gjennomsnitt
besøk ved hovedgudstjenesten er 167. Kapel-
lanen har hovedansvar for konfirmantopplegget
og samarbeider nært med menighetspresten,
som har ansvar for dåpsopplæringsplanen og
samarbeidet med skolen.

Kapellane med tjenestested Østre Elverum
har sete i menighetsrådene der og har ansvar
for samarbeidet med disse menighetsrådenes
virksomhet. Kapellane har ansvar for konfir-
mantopplegg og dåpsopplæringsplan. Hernes
sokn er i vekst. Kapellane vil i en satsnings-
periode for dette soknet bli tillagt en særlig
arbeidsoppgave i å initiere og utvikle integra-
sjonstiltak mellom kirke og lokalsamfunn etter

en folkekirkelig modell. Stikkord er tilhørighet,
bredde, samarbeid og livstolkning. Nordskog-
bygda og Sørskogbygda sokn har fallende folke-
tall. En særlig utfordring her er å utvikle en
adekvat kirkelig tjeneste for bygdksamfunn med
synkende og aldrende befolkning. Gjennom-
snitt besøk ved hovedgudstjenesten i soknene i
Østre Elverum er 73.

Nye tjenesteordninger kan medføre endrin-
ger også i prestestillingene og arbeidsfelt.

Arbeidsfordeling

Bestemmelse av tjenestested gir uttrykk for en
ønsket geografisk ansvarsdeling mellom pres-
tene. Men alle prestene utfører tjenester i hele
tjenestedistriktet etter oppsatt arbeidsplan. I
forståelse med menighetsrådene fordeles på
prestene ansvar for spesielle arbeidsoppgaver i
hele tjenestedistriktet som konfirmantopp-
legg, samarbeid med skole og barnehage,
institusjonstjenesten, ungdomsarbeid, diako-
nale tiltak.

Ledelsen vektlegger god organisering av
arbeidstid og fritid. 20 % av arbeidstiden
avsettes til egenutvikling, enten som organi-
serte fellestiltak eller som individuelle opp-
legg. Arbeidsfellesskapet er orientert mot erfa-
ringsdeling, fagutvikling, kvalitetssikring og
endring.

Det settes store krav til evne og vilje til sam-
arbeid. Personlig egnethet vil bli vektlagt. Det
tilstrebes en mest mulig likevektig fordeling
mellom kjønnene på stillingene i menighe-
tene.

Boliger

Begge stillingene har boplikt i soknet. Det er for
tiden ikke tjenestebolig for kapellane i Elve-
rum sokn. Kommunen vil skaffe tjenestebolig.
Kapellan i Østre Elverum har kommunal tje-
nestebolig i Hernes. Boligen er bygget i 1998 og
er en moderne bolig på 148 kvm boareal. Det er
4 soverom. Det er ca 1 km til barneskole.

Husleie og boforhold reguleres av de til en
hver tid gjeldende regler for tjenesteboliger.
Den som blir tilsatt, må rette seg etter disse
regler og de bestemmelser som måtte bli truffet
om leie, bruk og eventuell flytting av bosted.
Tjenestebolig for prester er tjenestebolig i hen-
hold til husleielovens § 11.3. Dette gir leieren
færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Diverse

Målform i kirke og skole er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer. Kapellan I lønnes i lønnskode 1359 ltr. 43-60. Kapellan lønnes i lønnskode 0922 ltr. 43-58. Innskudd i Statens pensjonskasse. Tjenestetelefon, skyssgodtgjørelse og tilskudd til tjenestedrakt dekkes av bispedømmerådet. Tiltsetting skjer i henhold til gjeldende regelverk og tjenesteordning for presten i Den norske kirke. Søkere må rette seg etter endringer i gjøremål, tjenestested og tjenestedistrikt som følger av nye tjenesteordninger.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fåes ved henvendelse til kirkekontoret i Elvevrum, tlf 62 43 52 70, eller til Hamar bispedømmekontor, tlf 62 55 03 50.

Søknad med CV, vitnemål, attester og referanser sendes Hamar bispedømmeråd, Postboks 172, 2302 Hamar, innen 4. mars 2005.

Agder bispedømme

Sokneprest i Bamble prosti i Agder og Telemark bispedømme, med Sannidal prestegjeld som tjenestested i Agder bispedømme

Sannidal prestegjeld ligger i Kragerø kommune og har ca 3750 innbyggere. Prestegjeldet grenser i sør til Kragerø og Risør, i vest til Gjerstad, i nord til Drangedal og i øst til Bamble og Skåtøy menighet i Kragerø. Størrelsen er ca 160 km². Det er to sentra: Vestre Sannidal og Helleområdet. I vestre Sannidal er det delvis tettbebyggelse i den gamle bebyggelsen i Kil og boligfeltene på Tangen. I Helleområdet er det tre nye boligfelt. Her arbeides det med en overføring av Skarbo-Fossingområdet fra Skåtøy sokn til Sannidal prestegjeld, ca 450 innbyggere.

E 18 går gjennom prestegjeldet, og det er gode bussforbindelser både til Oslo og Kristiansand.

Det er to kirker i prestegjeldet. Sannidal kirke er en vakker tømret korskirke, bygget i 1771.

Like ved ligger Kirkestua med menighetskontor. Hellekirken er en funksjonell arbeidskirke, ferdig bygget og vigslet i 1994. Den er bygget og drives av en egen stiftelse på vegne av menighetsrådet i Sannidal.

Sannidal kirke har ordinært tre gudstjenester i måneden. Hellekirken har en gudstjeneste ved Soknepresten og en pr. mnd. ved prostiprest. Kjølbrønd bedehus har fra gammelt av gudstjeneste på annendagene.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest. Det er kontorhjelp i 40 % stilling på menighetskontoret, Kirketjener/kirkegårdsarbeider i full stilling, klokker i 12 % stilling og organist i 80 % stilling. Mange frivillige medarbeidere. Kirkeverge i full stilling betjener både Sannidal og Kragerø prestegjeld og er daglig leder for fellesrådet i kommunen.

Det er tre barneskoler, to barnehager og en ungdomsskole i området. Det er videregående skole i Kragerø.

Soknepresten har ansvar for besøk ved Sannidal bokollektiv/omsorgsboliger samt Hellekirkens barnehage. Prostipresten har Helleområdet som spesielt arbeidsområde. I prestegjeldet er det en rekke foreninger for indre og ytre misjon, flere barneforeninger og barnekor og hverdagsarbeid. Menigheten samarbeider med de øvrige menighetene i kommunen for oppfølging av dåpsbarn i et trosopplæringsprogram. Det drives barnekor og ungdomsklubb i Kirkestua. Det er et sterkt ønske å styrke innsatsen for ungdom i menigheten. Det er et aktivt speidermiljø i bygda og store idrettslag. På bygdas bedehus er det jevnlig møtevirksomhet.

Menighetskontoret er felles for Sannidal og Helle.

Det er 40-50 konfirmanter i året.

Undervisningen foregår i kirkestua i og i Hellekirken.

Det brukes bokmål i prestegjeldet. Søkere må bekrefte at de kan bruke begge målformer. Skyssgodtgjørelse ifølge offentlig regulativ.

Prestegården ligger vakkert til i Vestre Sannidal, ca. to km. fra Sannidal kirke. Avstanden til de forskjellige ytterpunkter er maksimum 15 km. Prestegården er statlig og har en grunnflate på ca. 180 kvm. Den er bygget omkring 1880. Prestegården (d.v.s. forpakterbolig og jordvegen som hører til - er lagt ut for salg), men presteboligen skilles ut som eget gårds- og bruksnummer.

Boligen skal fortsatt være prestebolig for soknepresten.

I l. etg. er det gang, kjøkken, vaskerom, tre

stuer, et soverom og hjemmekontor. I 2. etg., er det stor gang, bad og fire soverom, WC i begge etasjer. Til boligen hører uthus, med vedskjul og enkel garasje. Nødvendige utbedringer og vedlikehold vil bli utført ved skifte i stillingen. Det hører stor hage til presteboligen.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i følge ny tjenesteordning for prester i Den norske kirke gjeldende fra 1 juli 2004.

Den som blir tilsatt må finne seg i:

- Endringer i tjenesteordninger for menighetsprester og regler om lønnsforhold og aldersgrense for geistlige tjenestemenn.
- Alle avgjørelser som måtte bli tatt med hensyn til tjenesten og tjenesteområde.
- De vedtak som måtte bli fattet om evt. leie, bruk og flytting av bolig.

Stillingen lønnes i kode 0930, sokneprest lønnstrinn 50–57. Pensjonsinnskudd. Godtgjørelse etter gjeldende satser.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fåes ved henvendelse til Agder og Telemark bispedømmekontor tlf 38105120 eller til prosten i Bamble tlf 35986361.

Se ellers kunngjøring i Norsk Lysningsblad. Søknad med CV, referanser, kopi av vitnemål, attester og skjema for standardopplysninger ved søknad på prestestillingen i Agder og Telemark, må være Agder og Telemark bispedømmeråd, Markensgate 13, 4611 Kristiansand i hende *innen 25 februar 2005*. Skjemaet ligger på www.kirken.no/agder under fagområdet – personal, eller kan fås ved henvendelse til bispedømmekontoret tlf. 38 10 51 20.

Agder bispedømme

Kapellan i Otredal prosti i Agder og Telemark bispedømme, med Iveland, Evje og Hornnes sokn som tjenestested

Soknene i Evje, Hornnes og Iveland utgjør i dag Evje prestegjeld som omfatter de to kommunene, Iveland kommune og Evje og Hornnes kommune.

Folketallet i prestegjeldet er stabilt på om lag 4500, fordelt på Evje sokn med snaut 2000, Hornnes sokn med vel 1400 og Iveland sokn med vel 1100.

Prestegjeldet er preget av vakker natur. Otra-vassdraget snor seg gjennom de to kommunene og har gitt liv til variert natur, rekreasjon og kulturliv. I tillegg til tradisjonell jakt og skogbruk har fjellene gjort mange turiststeder som har gitt grunnlag for grønnere base for turister og lokalbefolkning er det naturlige og tilrettelagte forhold for friluftsliv og gode fritidstilbud.

Iveland som er kapellanens hovedarbeidsområde er både en typisk og utypisk innlandskommune. Alderssammensetningen er relativt ung, bosetningen relativt spredt med tettsteder på Skaiå, Vatnestrøm og Birkerveit. Det siste er administrativt senter med kommunale og statlige kontorer, idrettshall og skolesenter, kirke og snart nybygd bedehus.

Evje og Hornnes kommune ligger sentralt i indre Agder, med et godt utviklet regionalt handelssenter og videregående skolesenter. Kommunen har relativt god infrastruktur, og er tilrettelagt for næringslivsetablering med status som omstillingskommune etter nedleggning av Evjemoen militærleir i 2001.

I Evje er det et større innslag av innbyggere med fremmedspråklig bakgrunn.

Det er 3 kirker i prestegjeldet: Evje kirke fra 1891, Hornnes kirke fra 1826 og Iveland kirke fra 1837. Alle 3 er i god stand – som resultat av gode forhold mellom kommune og kirke.

Prestegjeldet har 2 prester som sammen med den øvrige staben, menighetsråd og frivillige arbeider for å løse oppgaver gjennom samarbeid. Det er opp mot 115 gudstjenester i året i prestegjeldet, fordelt likt på de 3 kirkene, med gudstjeneste annenhver søndag med lik fordeling mellom prestene. De siste 3 årene har Otredal prosti hatt et prostidikonprosjekt som nå ser ut til å gå over i fast stilling.

Hovedtrekkene i gjeldende arbeidsfordeling mellom prestene vil kunne føres videre når kapellanstillingen i Evje, i tilknytning til ny tjenesteordning, vil bli vurdert omgjort til sokneprest i Iveland med tjeneste også i Evje og Hornnes.

I Iveland sokn er det egen kirkebokføring og presten har sete i menighetsrådet med ansvar for det pastorale arbeidet i soknet, med konfirmantarbeid, dåpsopplæring, skolekontakt, institusjonstjeneste osv. Prestekontoret ligger vegg i vegg med kontor for kirkeverge

(40% stilling) i kommunehuset på Birketveit. Øvrige tilsatte i Iveland er organist, kirketjener og klokker i små stillingsbrøker.

Det er godt etablert samarbeid med de 2 barnehagene, de 2 barneskolene og den kombinerte barne- og ungdomsskolen, samt med Iveland bygdeheim (alders- og sykehjem).

I Iveland – som i prestegjeldet ellers – står de store kristne organisasjonene sterkt, med mye arbeid for ytre- og indremisjon. Iveland menighetsråd er opptatt av godt samarbeid mellom kirke og bedehus slik at begge, hver for seg og sammen kan legge til rette for levende tro og meningsfull tjeneste. Det er viktig at den som tilsettes har evne til å ta vare på et godt samarbeid med virksomheten på det nyoppførte bedehus.

Det er eget dåpsutvalg og konfirmantutvalg, med konfirmantundervisning i hovedsak i skoletiden.

For kirkelivet i Evje og Hornnes er det utarbeidet egen strategiplan. Kirkekontoret i Evje sentrum har møterom for menighetsrådene, kontorplass til sokneprest, kirkeverge (60 %), organist (80 %) og menighetssekretær (50 %). Organisten driver et omfattende kirkemusikalsk arbeid med konserter og eget menighetskor. Det arbeides aktivt med å involvere frivillige og samarbeidspartnere i gudstjenestearbeidet.

Etter gjeldende arbeidsfordeling deltar kapellanen i konfirmantarbeidet og har ansvar for kontakten med Hornnes barneskole og barnehagene i prestegjeldet.

Hornnes sokn har barneskole, videregående skole, idrettshall og 3 bedehus. Evje sokn har barne- og ungdomsskole, sykehjem og 2 bedehus. Norsk Luthersk Misjonssamband har leirstedet «Evetun» og Gautestad kurs-senter i Evje. Pinsevevne har eget forsamlingslokale på Evje.

I Iveland sokn benyttes det bokmål i kirke og skole, med enkelte gudstjenester på nynorsk.

Evje og Hornnes har nynorsk liturgi i kirka og begge målformer i skolen.

Søkere må opplyse om de kan benytte begge målformer.

Det er kommunal tjenestebolig for soknepresten i Iveland. Presteboligen ligger ca 1 km fra prestekontoret og kirken. Boligen ligger

vakkert til i et trivelig boligfelt. Den er på 4 plan med i alt 5 soverom, rommelig kjøkken, 2 stuer, 2 bad, vaskerom og kjølerom, samt boder. Stor og rommelig dobbelgarasje. Avstanden til de andre kirkene er 21 km til Hornnes og 27 km til Evje.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i følge ny tjenesteordning for prester i Den norske kirke gjeldende fra 1 juli 2004.

Den som blir tilsatt må finne seg i :

- Endringer i tjenesteordning for menighetsprester og regler om lønnsforhold og aldersgrense for geistlige tjenestemenn.
- Alle avgjørelser som måtte bli tatt med hensyn til tjenesten og tjenestedistrikt og de vedtak som måtte bli fattet om evt. leie, bruk og flytting av bolig.

Stillingen lønnes i kode 0922, kapellan, lønns-trinn 48–53. Pensjonsinnskudd. Godtgjørelse etter gjeldende satser.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Agder og Telemark bispedømmekontor tlf. 38105120 eller sokneprest i Evje prestegjeld, Stein Ødegård, tlf. 37930008. Se ellers kunngjøring i Norsk Lysningsblad.

Søknad med CV, referanser, kopi av vitnemål, attester og skjema for standardopplysninger ved søknad på prestestillinger i Agder og Telemark, må være Agder og telemark bispedømmeråd, Markensgate 13, 4611 Kristiansand, i hende innen 25 februar 2005. Skjemaet ligger på www.kirken.no/agder under fagområdet – personal, eller kan fås ved henvendelse til bispedømmekontoret tlf. 38 10 51 20.

Stavanger bispedømme

Menighetsprest i 40 % stilling i domkirken prestegjeld og Stavanger domprosti i Stavanger bispedømme

Domkirken prestegjeld består av 1 sokn med ca. 6800 innbyggere, herav 5700 medlemmer av Dnk. Soknet omfatter en del av Stavanger sentrum og Eiganes / Våland bydel. I prestegjeldet er det 1 barneskole, 1 ungdomsskole og 2 videregående skoler. Menigheten driver 3 barnehager og prestene betjener 4 eldreinstitusjoner.

Stavanger domkirke fra 1125 har en sentral plass både i bybildet og i folks bevissthet. Året igjennom er kirken åpen på dagtid og mange benytter kirkerommet, både turister og fastboende. Gudstjenestelivet er variert og gudstjenestene er godt besøkt. Det er høymesse hver søndag, hverdagsmesse hver torsdag, kveldsbønn og barnegudstjenester ca. 4 ganger i semesteret.

Domkirkens mange kor, som driver planmessig opplæring og innføring i kirkens liturgi og sang, deltar ved gudstjenester og arrangerer konserter. Menigheten har også et aktivt diakonalt arbeid og et variert menighetsliv knyttet til selve kirken og til menighetshuset Bethel.

Prestene i Domkirken står i nært samarbeid med de øvrige ansatte og med soknepresten i St. Petri (gudstj. og tjenesteuker.) Staben består av domprost, sokneprest, kapellan, domorganist, domkantor, soknediakon, kirke-tjener og daglig leder m/ prostesekretærfunksjon i hele stillinger, og barne- og ungdomssekretær, prosjektstilling og kontorfullmektig i deltidstillinger. Menighetshuset Bethel ligger 5 min. fra Domkirken. Det er bygget i 1910 og ble rehabilitert i 1997. Bethel rommer kontorer for alle ansatte i tillegg til ulike møterom for menighetens allsidige virksomhet.

I forbindelse med at soknepresten trapper ned stillingen til 60 % er det ledig menighetspreststilling i 40 % så lenge soknepresten er i redusert stilling, men ikke lenger enn 4 år.

Den som tilsettes vil gå inn i de oppgaver som tilligger preste-tjenesten herunder utfordringer beskrevet i trosopplæringsplanen.

Stavanger er europeisk kulturhovedstad i 2008. Prestetjenesten i Dom vil være en ressurs i arbeidet med forberedelse og gjennomføringen av denne kultursatsingen.

Vi ønsker en person som :

- er samarbeidsorientert.
- forholder seg positivt og engasjert til vedtatte planer.
- tar initiativ og er fleksibel.
- kan kommunisere godt med ulike grupper både innad i kirken og utad.

Personlig egnethet vil bli vektlagt.

Målformen er bokmål.

Det er ikke tjenestebolig til stillingen.

Stillingen lønnes som kapellan i ltr. 43-58. Vanlige regulativmessige godtgjørelser. Skys

og telefongodtgjørelse etter offentlige satser. Pensjonsinnskudd.

Den som tilsettes må finne seg i:

- De endringer som måtte bli gjort i regelen om lønnsforhold og aldersgrense for geistlige tjenestemenn.
- Deling eller regulering av prestegjeldet og enhver avgjørelse som måtte bli tatt med hensyn til gjøremål og utstrekning av tjenestestedistrikt.

For øvrig gjelder de vilkår som til enhver tid er fastsatt i lover, forskrifter og regulativ for midlertidig engasjement i staten.

Opplysninger om stillingen kan fåes ved henvendelse til sokneprest Trond Hardeng, tlf. 51 53 96 50 eller til stiftsdirektør Åge Bognø, tlf. 51 84 62 70.

Søknaden skal inneholde CV, med h.h.v. kronologisk angivelse av utdannelse og praksis, samt vitnemål, attester og opplysninger om referansepersoner.

Søknaden sendes Stavanger bispedømme-kontor, postboks 629, Sentrum, 4003 Stavanger, innen 18.02.2005.

Bjergvin bispedøme

Bjergvin bispedøme sin visjon er å gjere Kristus kjent, trudd, elska og etterfulgd.

Kapellan i Vågsøy sokn, Nordfjord prosti i Bjergvin bispedøme

Vågsøy sokn ligg i ytre Nordfjord i Sogn og Fjordane. Soknegrensene fell saman med Vågsøy kommune sine grenser, som har 6500 innbyggjarar, og er mellom dei mest folkerike kommunane i Nordfjord. Soknet har tre kyrkjer med kvar sine kyrkjelydsutval. Kommunesenteret Måløy er for ein småby å rekne, og staden er handels- og kommunikasjonssentrum for ytre Nordfjord. Hurtigruta har anløp kvar dag. Hurtigbåt til Bergen (4 - time) går to gonger om dagen, og buss til Oslo (10 timer) går tre gongar dagleg. Kommunen har mykje industri knytt opp til fiske og fiskeforedling. Vågsøy har 6 barneskular, ein ungdomsskule og ein vidaregåande skule. Kommunen har og eit rikt song og musikkliv. Kommunen og

området rundt byr på rike naturopplevingar både til sjø og til fjells.

Statistikken for Vågsøy viser at det i gjennomsnitt er 65 gravferder, 10–15 vigslar og mellom 60–90 konfirmantar årleg. Konfirmantundervisninga er i skuletida. Tett under 100 % vel å døypa borna sine. Det er forordna 110 gudstenester i prestegjeldet. I tillegg til desse vert det arrangert gudstenester som er særleg sikta inn mot ungdom og unge vaksne.

I soknet er det sokneprest og kapellan. Det er utarbeida stillingsinstruks for begge stillingane.

Soknepresten leier prestetenesta til soknet og samordnar prestetenesta med soknerådet si verksemd. Kateketen leier undervisningsarbeidet i kyrkjelyden. Kapellanen har eit særskilt ansvar for konfirmantararbeidet, arbeidet mellom born og ungdom og for leiariostring i Ten Sing. Kapellanen sit i kyrkjelydsutvalet i Nord-Vågsøy. Kapellanen har tenesteveker og forretter gudstenester og kyrkjelege handlingar etter oppsett arbeidsfordelingsplan. Ein må rekne med noko arbeid på kveldstid.

Vågsøy kyrkjekontor ligg i sentrum av Måløy, i nye og flotte lokale. Der finn ein kyrkjeveverje (100 %), kantor (100 %), kateket (80 %), sekretær (70 %) og begge prestane. I tillegg kjem tilsette ved kyrkje og kyrkjegardar. I Vågsøy er det eit godt barne og ungdomsarbeid og eit rikt foreningsliv. Normisjon har Fjordly leirstad og Holmely omsorg- og retreatsenter i prestegjeldet som vert brukt av kyrkja til ulike samlingar og tilstellingar. Vi ynskjer at den som vert tilsett kan gå inn og vere ein medspelar saman med resten av staben i kyrkja sitt arbeid blant barn og ungdom. Vågsøy sokneråd har nedfelt ein strategiplan for kyrkjelyden med visjonen «med folket til Jesus i et innbydende, utrustende og engasjerende tjenestefelleskap slik at Kristus blir kjent, trodd, elsket og helhjertet etterfulgt».

I Sør-Vågsøy kyrkje vert det i regelen nytta bokmål, ved dei andre kyrkjene vert det nytta nynorsk. Prestane fordeler tenestene likt mellom seg i alle tre kyrkjene.

Prosten leier prestetenesta i prostiet og er ansvarleg for tilrettelegging og fordeling av arbeidsoppgåver for prestane. Heile prostiet er tenestedistrikt. Kapellanen har Vågsøy sokn som sitt særskilte arbeidsområde og vil ha minst 80% av si teneste der. Kapellanen vil

elles gjera teneste i prostiet etter avtale med prosten. Truleg vil mesteparten av denne tenesta vera i Ervik, Leikanger og Selje sokn.

Prosten kallar prestane jamnleg inn til prestikonvent/samlingar for fagleg utvikling, åndeleg fellesskap, orientering og drøfting i nært samarbeid med PF. Det vert arrangert medarbeidersamling for alle kyrkjelege tilsette, familiesamling og velferdstur og ein kyrkjedag årleg.

Det er knytt buplikt til stillinga. Prestebustaden ligg i Måløy med vakker utsikt. Bustaden er bygd i 1972 og er på 186 m². Huset er i 2 etasjar med tre bad/toalett, 4 soverom, 1 soverom/kontor, garasje samt to boder. Bustaden har ISDN samt kabel-TV. Bustaden ligg i eit byggefelt med liten hage og grensar til utmark. Husleige etter frådragsregulativet sine reglar.

Stillinga vert løna i lønsspenn for kapellannar i stillingskode 0922, ltr 46–58. Pensjonsinnskot. Til løna kjem særlige regulativmessige godtgjersle. Skyssgodtgjersle etter rekning.

Søkjarar må opplyse om dei nyttar begge målformer. Det er ønskeleg med fleire kvinner i prestetenesta i Bjørgvin. Det vert gjeve tilbod om arbeidsvegleiing i bispedømet.

Nærare opplysningar om stillinga kan ein få ved å venda seg til seksjonsleiar Liv R. Ågotnes ved Bjørgvin bispedømekontor tlf 55 30 64 84, prost Rolf Schanke Eikum i Nordfjord tlf. 97 50 50 15 eller kyrkjekontoret i Vågsøy tlf. 57 85 50 70.

Søknad med CV og rettkjende kopiar av attestar, vitnemål og referansar må vere komen til Bjørgvin bispedømeråd, Postboks 1960, Nordnes, 5817 Bergen, innan 15. februar 2005.

Bjørgvin bispedøme

Bjørgvin bispedøme sin visjon er å gjera Kristus kjend, trudd, elska og etterfølgd.

Sokneprest med særskilt arbeidsområde i Sveio, Valestrand og Førde sokn i Bjørgvin bispedøme

Sveio kommune ligg heilt sør i Sunnhordland prosti. I kommunen er det tre sokn med 4600 innbyggjarar fordelt slik: Sveio 2600, Valestrand 1200 og Førde 800 innbyggjarar. Busettinga er desentralisert, med tilflytting og

vekst i bustadfelt rundt bygdesentra. E 39 går gjennom kommunen. Sveio kommune ligg på ei halvøy og utmerkar seg med variert og vakker natur, med mange høve for friluftsliv. Sveio er og knytt til Stord og Børmo ved Tre-kantsambandet, ein undersjøisk tunnel og bruer. Frå kommunesenteret er det 17 km til Haugesund og 30 km til Leirvik.

Kommunesenteret er i Sveio. Det er seks barneskular og to ungdomsskular i kommunen. Elevane søker vidaregåande skular både i Haugesund og på Stord/Børmo. (Les meir om kommunen på internett: Sveio.kommune.no)

Prestegjeldet har tre kyrkjer og eit kapell med regelmessige gudstenester. Sveio kyrkje (1856), Valestrand kyrkje (1872), Førde kyrkje (1932) og Eikeland kapell (1961). I tillegg finst eit lite kapell i Valevåg som vert nytta til nokre få gudstenester i året, samt eit bedehus som vert nytta til gudsteneste og gravferder. I år 2003 var det 66 dåp, 62 konfirmantar, 15 vigslar, 42 gravferder i dei tre sokna.

Det er 12 bedehus i prestegjeldet, med noko varierende aktivitet. Det er godt samarbeid mellom kyrkja og lekmannsorganisasjonane, som står sterkt i bygdene. Det er og ei Pinseforsamling i Auklandshamn.

Det er felles kyrkjelydskontor på kommunehuset i Sveio for dei tilsette. Staben består av kyrkjeverje i 70% stilling, kontorfullmektig i 50 %, kyrkjelydspedagog i 50 %, to kontorar i 80 % og 60 %, arbeidsleiar i 60 %, kyrkjete-nar og kyrkjegardsarbeidar, sokneprest og kapellan.

Soknepresten samordnar prestetenesta med sokneråda og utarbeider gudstenesteplanar og arbeidsfordelingsplanar for dei tre sokna. Prestane deler på tenesteveker og forrettar gudstenester og kyrkjelege handlingar etter gjeldande fordeling. Noko av konfirmantararbeidet er felles og noko er knytt til kvar av sokna. Soknestrukturen er til drøfting. Soknepresten er for tida medlem av sokneråda i Førde og Valestrand og fellesrådet, medan kapellanen er medlem av Sveio sokneråd. Dei tre sokna utgjer det særskilte arbeidsområdet for dei to prestane. I samband med implementering av nye tenesteordningar, vil ein sjå nærare på kapellanstillinga i løpet av våren.

Kyrkjelydane har eit omfattande planarbeid på gang. Planen har Bjørgvin Bispedøme sin

visjon som overskrift og har følgjande tema: Kyrkja i Sveio- Kven er me og kva vil me, gudstenestelivet, dåpsopplæring, diakoni og kyrkjemusikk.

Gudstenestene er fordelt på fire kyrkjer, og talet på forordna gudstenester har vore 100–106 dei siste åra. Gudstenesteframmøtet er bra i høve til folketal, men det er meir å henta. Eit spanande prosjekt knytt til familjemessa har kome til i samarbeid mellom sokna. Prosjektet har engasjert både vaksne, barn og unge. Ein sentral utfordring framover er å arbeide vidare med gudstenesteordninga for kyrkjelydane, både når det gjeld tal gudstenester, tidspunkt og innhald. Soknepresten vil ha ei sentral rolle i dette arbeidet.

Arbeidet med ei heilskapleg dåpsopplæring er godt i gang. Kyrkjelydspedagogen er sentral i dette arbeidet. Dette er ei prosjektstilling som er finansiert av innsamla midlar. Det vert drive søndagsskular og barnegrupper i kristen regi fleire stadar i kommunen. Ein av kantorene driv fleire barnekor. Det kyrkjemusikalske arbeidet har gode tradisjonar og høg kvalitet. Det er god kontakt med lokalt musikkliv. Det har vore lite kyrkjeleg ungdomsarbeid i kommunen, men eit nystarta Ten-Sing kor er ei strategisk satsing på dette feltet.

Prestane har institusjonsandakter på Sveio Omsorgssenter. Dei er og med i eit regionalt samarbeid om sorg grupper. Prestane er inkludert i eit tverrfagleg samarbeid med psykiatrite-nesta i kommunen og i kommunalt kriseteam.

Eit spanande prosjekt i Sveio er etableringa av Valestrand Kulturkyrkje. Ein del av grunnlaget for denne etableringa er Fartein Valen-prosjektet, kyrkja ligg ikkje langt frå Valen-heimen. Me er i starten av ein prosjektperiode, og i løpet av dei næraste åra vil me finna eit nivå som kan fungera for dette arbeidet. Soknepresten er med i prosjektgruppa.

Utvikling, samordning og leiing av arbeidet i kyrkjelydane skjer i nær samarbeid med kyrkjeverje og dei andre tilsette. Det er regelmessige stabsmøte, leiarmøte mellom kyrkje-verja og soknepresten og planleggingsmøte for gudstenester.

Soknepresten skal leie prestetenesta og samordne arbeidet med sokneråda.

Gode leiareigenskapar, og samarbeidsevne og evne til heilskapleg kyrkjelydsarbeid vil bli

vektlagt i vurdering av søkjarane.

Soknepresten har prostiet som tenestedistrikt. Minst 80 % av stillinga er på tenestestaden som er i Sveio, Valestrand og Førde sokn. Tenesta i prostiet skjer etter nærare avtale med prosten. Det vil primært vere i dei områda som ligg nærast: Bømlø, Stord og Fitjar.

Prosten leier prestenesta i prostiet og ivaretek arbeidsgjevar sin styringsrett overfor prestane. Prosten kallar inn prestane til månadlege samlingar for fagleg utvikling, åndeleg felleskap og teambygging. Det er gode kollegatilhøve mellom prestane i prostiet og eit særleg fokus på kompetanseutvikling og strategiarbeid.

Det er knytt buplikt til stillinga. Tenestebustaden for soknepresten ligg i Førde, ca 12 km nord for Sveio sentrum, med stor hage og utsikt over fjorden. Det er eit staseleg «prestegardshus» frå 1871 på ca 250 m². I første høgda er det m.a. to store stover, kontor, kjøkken, vaske-rom, ett toalett. I andre høgda er det rommeleg hall/ loftstove, bad, toalett og fire store soverom. Det er full kjellar med boder. Det er uthus og garasje og naust. OVF har vedteke eit omfattande renoveringsplan for bustaden som skal vere ferdigstilt til tiltreding.

Nynorsk er målføre i skule og administrasjon. Søkjar skal opplysa om han nyttar baa målformer.

Det er ønskeleg med fleire kvinner blant presteskapat i bispedømet.

Løna er plassert i stillingskode 0930 i lønspenn 50–62. Til stillinga følgjer innmelding i Statens pensjonskasse med månadlege trekk, regulativmessige godtgjersler for tenestetrakt,

reise- og telefongodtgjersle etter rekning, husleigetrekk etter regulativ.

Søknader med CV, referansar og kopi av relevante vitnemål og attestar skal sendast til Bjørgvin bispedømekontor, Pb 1960, 5817 Bergen.

Nærare opplysningar om stillinga kan ein få ved å venda seg til prost Svein Arne Theodorsen tlf 53 40 34 35 eller personalleiar Liv R. Ågotnes ved bispedømekontoret tlf: 55 30 64 84.

Søknadsfrist: 17. februar 2005

I. studieenhet videreutdanning i veiledning

en tverrfaglig arena for refleksjon, kommunikasjon og relasjonsutvikling. For ledere og fagfolk med ansvar for kompetanseutvikling i arbeids- og organisasjonsliv. 30 studiepoeng – 5 ukessamlinger over 2 år. Oppstart i uke 10 og uke 44 2005. Fortløpende opptak.

Nærmere informasjon og søknadsskjema:

www.vei-videre.no

e-post: sdv@bergendsh.no

tlf. 55 97 96 30 – faks 55 97 96 32

Ulriksdal 10, 5009 Bergen

Diakonissehjemmets
Høgskole

Senter for diakoni og veiledning.

Norsk prest i USA

Mindekirken i Minneapolis søker norsk prest fra 1. november 2005. Mindekirken har gudstjeneste på engelsk kl. 9 og norsk kl. 11 hver søndag. Menigheten er voksende og teller ca 500, assosierte medlemmer inkludert. Kirken har et stort kulturprogram, norsk språkskole og en dyktig stab.

Mer om stillingen: www.mindekirken.org

Søknadsfrist 31. januar 2005.

Den norske Kirkes Presteforening arrangerer i samarbeid med godkjente kurssteder
PASTORAL - KLINISK UTDANNING, 11 UKER VÅREN 2006.
SAMT KURS MED UTVIDET TIDSRAMME 2005/06.

Utdannelsen retter seg spesielt mot prestere og diakoner, men også andre kirkelige medarbeidere kan søke. Formålet er pastoral fordypning rettet mot sjelesorgfaglig kunnskaps- og ferdighetstilleggelse. Programmet tilsikter balanse mellom teoretisk, praktisk og prosessmessig læring, med refleksjon og veiledning, individuelt og i gruppe som sentrale elementer.

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS, OSLO

9. JANUAR – 25. MARS 2006

Kursleder: Sykehusprest Bergljot Hauglid, g.k. veileder i PKU.
 Bolig: Rimelig hybel på stedet.
 Adresse: LDS, 0440 OSLO
 For mer informasjon: Bergljot Hauglid / Kirsti Mosvold t. 23 22 50 00.
 E-post: bergljot.hauglid@lds.no

SYKEHUSET BUSKERUD HF, DRAMMEN

12. JANUAR TIL 5. APRIL 2006

Kursleder: Led. sykehusprest Tor Trydal, g.k. veileder i PKU.
 Bolig: Mulighet for hybel stedet.
 Adresse: Sykehuset Buskerud HF, 3004 Drammen
 NB: Kurset starter med en ukes opphold i et egyptisk kloster.
 Ekstra egenandel for Egyptreisen er kr.3 000.
 For mer informasjon: Tor Trydal, t. 32 80 30 39 / 481 02 238.
 E-post: tor.trydal@sb-hf.no

**AVDELING FOR RUS- OG AVHENGIGHETSBEHANDLING,
 SSHF KRISTIANSAND**

NB: UTVIDET TIDSRAMME

Kursleder: Kjetil Hauge, g.k. veileder i PKU.
 Tid: 28 dager, vesentlig mandager fra 12. september 2005 til primo mai 2006.
 Adresse: Serviceboks 416, 4604 Kristiansand
 For mer informasjon: Kjetil Hauge, t. 909 85 163. E-post: kjhaug1@start.no

FOR ALLE KURS GJELDER:

Søknadsfrist: 15. mars 2005. Søknad sendes tjenestevei til Presteforeningen.
 Kostnad: kr. 12 000.- pluss evt. hybel.
 Gebyr: kr. 1 000.- til Presteforeningen for ikke-medlemmer.
 Kompetanse: For prestere: Utdanningen inngår som element 1 og 2 i SPP-planen.
 Godkjent søknadsskjema og evt. nærmere informasjon fås ved henvendelse direkte til utdannelsesteden, eventuelt til Den norske kirkes presteforening, Postboks 437, Sentrum, 0103 Oslo. T. 23 08 16 00.

Barn og bibel

Et utvalg fra Luther

Barnas beste bibelbok

Kr 258

En samling bibelske fortellinger, i et bibelnært språk og med vakre illustrasjoner som er rike på farger og detaljer.

Med Bibelen på sengekanten

Kr 98

Korte bibelfortellinger, velegnet til høytlesning for små barn.

Den nye barnebibelen

Med 365 fortellinger

Kr 248

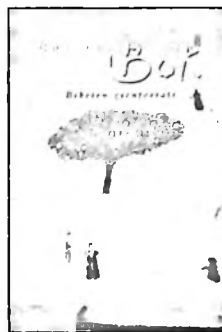
Populær barnebibel med enkelt språk og gode illustrasjoner. «Den beste barnebibelen å lese for elevene» (En lærer).

Bøkenes bok

Bibelen gjenfortalt

Kr 298

Bibelboken for den som har vokst fra barnebibelen. Solid bibelkunnskap kombinert med frodig fortellerkunst.

KIRKE I FORANDRING

Hva vil det si å være kirke?

Bokserien formidler resultat fra et forskningsprosjekt om kirketenkning/ kirkeforståelse (ekkesiologi) ved Det teologiske Menighetsfakultet i Oslo. Prosjektet er et tverrfaglig samarbeid mellom 22 forskere og bidragsytere.

Tormod Engelsviken og Kjell Olav Sannes (red.)

Hva vil det si å være kirke?

Kirkens vesen og oppdrag

Bind 3 i Helseog oppdrag ved Det teologiske Menighetsfakultet

Tormod Engelsviken og Kjell Olav Sannes (red.)

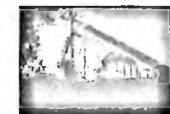
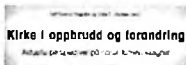
Hva vil det si å være kirke?

Kirkens vesen og oppdrag, bind 3

Fra første stund har den kristne kirke vært preget av mangfold og bevegelse. På den bakgrunn blir to spørsmål påtrengende: Hva er det vesentlige i kirkens liv og tjeneste, det som gjør at den – i mangfoldet og forandringene – virkelig er kirke? Og: Hvordan kan kirken også i dag være i bevegelse ut til stadig nye mennesker med sitt budskap om Kristus, verdens frelser? Kort sagt: Hva vil det si å være kirke – i dag?

I denne boken prøver en rekke norske teologer og kirkeledere hver på sin måte å si noe om disse spørsmålene. Bidragene er skrevet av fagfolk fra Menighetsfakultetet, andre teologiske læresteder og ulike deler av norsk kirkeliv: Tormod Engelsviken, Knud Jørgensen, Torbjørn Lied, Trond Løberg, Jan Opsal, Arild Romarheim, Lars Råmunddal og Kjell Olav Sannes.

ISBN 82-519-1981-9 kr 250,- Kommer i desember 2004

Leif Gunnar Engedal og Vidar L. Haanes (red.)

Kirke i oppbrudd og forandring – Aktuelle perspektiver på norsk kirkevirkelighet, bind 1

Belyser noen viktige trekk de endringsprosessene vi opplever i vår tid.

ISBN 82-519-1870-7 kr 250,-

Nils Akse Rosæg og Hans Kvalbein (red.)

Slik blir kirken til

– Kirke i forandring i Det nye testamente, bind 2

Tar for seg kirken i Det nye testamente.

ISBN 82-519-1869-3 kr 325,-

Bøkene kan kjøpes i bokhandelen eller direkte fra forlaget

Besøk vår nettbokhandel: www.tapirforlag.no

tapir akademisk forlag

Telefon 73 59 84 22 Telefaks 73 59 84 94

E-post: bestilling.forlag@tapir.no www.tapirforlag.no

DET TEOLIGISKE MENIGHETSFAK. 30362-7
BIBLIOTEKET
PB 5144 MAJORSTUEN
0302 OSLO

Menighetsfakultetet

Luthersk kirketidende
MF Ti, Lu
2005 Årg. 140 Nr 2

H05000123

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av pra.
Halvor Nordhaug, rektor Vidar L. Haanes, sokneprest Jan Otto Myrseth og
instituttprest Berit Okkenhaug. «Fra bokfronten» redigeres av kapellan
Morten Erik Stensberg. e-post: tangenmenighet@sensewave.com

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, Postboks 5144 Majorstua, 0302 Oslo.
Red. sekr.: Cand.theol. Tor Arne Berntsen
Tlf. 917 32 847
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes
til ovenstående e-post adresse, eller evt. pr. post til redaksjonen.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Björg Gjelsvik,
Bok & Media AS Grensen 15 0159 OSLO.
Tlf. 22 00 87 70. Fax. 22 00 87 71.
e-post: bjorg.gjelsvik@bokogmedia.no

Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 6 annonsemoduler i LK:

1. 1/2 kvartside (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. Kvartside (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. Halvside (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. Halvside (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. 3/4 side (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. Helseide (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms

ISSN 0332-5431

Lena Bergström

Å GI PLESS TIL EN ANNEN

Om åndelighet, foreldrerollen og hverdagslivet

Gjenkjennelig, treffsikkert – og ikke uten glimt i øyet – om tidsklemme, utilstrekkelighet, trøtthet og dårlig samvittighet. Men først og fremst en bok som setter oss på sporet av en åndelighet som får plass i livet slik det er.

Kr 198,-

Luther Forlag

Aktuelt fra Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no